Uwaga! Numer nie jest antydatow.

Cena 15 gr.

Dziś 12 str.

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek 6. I. p. tel. 120-76. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie . 3·50 zł.

Rok VII. Kraków-Lwów czwartek 23 sierpnia 1934 Nr. 231 ABC

„Najpełniejsze zrozumienie zagadnień ogólnych"

Tak określa Schuschnigg wynik konferencji florenckiej

RZYM. 22. 8. (PAT) Agencja Stefani ogłasza następujące oświadczenie kanclerza austrjackiego Dr. Schuschnigga, złożone przez przedstawicieli tej agencji. Dr. Schuschnigg oświadczył: po objęciu stanowiska kanclerza, uważałem za swój **moralny obowiązek udać się w możliwie najkrótszym czasie do Włoch dla wymiany poglądów z premjerem Mussolinim. Obowiązek ten spełniam z głęboką wdzięcznością za pomoc okazaną przez Włochy Austrji w związku z wypadkami z 25 lipca i za przyjaźń Mussoliniego do wdowy i sierót po Dollfussie.**

Następnie Dr Schuschnigg przypomniał swe poprzednie oświadczenie, że **pragnie kontynuować politykę Dollfussa** i wzmocnić podstawy gospodarcze kraju, co było przedmiotem wskazówek Mussoliniego, zaleceń konferencji w Stresie, wreszcie paktu rzymskiego. **Skuteczne poparcie ze strony Włoch w walce o niepodległość Austrji nadaje szczególnego charakteru stosunkom włosko-austrjackim,** które mają również na celu pokojowy rozwój Europy. W tym duchu prowadzone były wtorkowe rozmowy, **w których szło o zbadanie i rozwinięcie w myśl paktu rzymskiego ścisłych obopólnych stosunków ekonomicznych i kulturnych między obu krajami.** Kanclerz wyraził dalej wielkie zadowolenie, że może oświadczyć, iż **wynikiem tych rozmów było najpełniejsze zrozumienie zarówno zagadnień ogólnych, jak i dotyczących szczególnie obu państw.** W Mussolinim kanclerz znalazł najżywsze zrozumienie polityki austrjackiej, która wychodząc z założenia zachowania absolutnej wolności i niepodległości kraju, zachowa zawsze swój charakter europejski to znaczy pokojowy, zmierzając do politycznej i gospodarczej odbudowy Austrji.

W stosunkach z Niemccami zasadnicze stanowisko Austrji pozostaje wciąż to samo. **Rząd austrjacki musi w sposób najpełniejszy w każdym kierunku dbać o życiowe interesy swego kraju, wychodząc ze swobody swej w polityce wewnętrznej i zewnętrznej.** Skoro to zostanie zrozumiane, znikną wszelkie trudności, a przywrócenie normalnych stosunków z Niemcami będzie łatwe. Austrja wypełni swą tysiącletnią misję na obszarze naddunajskim.

W zakończeiu kanclerz podziękował za serdeczne przyjęcie, jakiego doznał we Włoszech. **Działalność Mussoliniego — dodał — stanowi jedną z głównych gwarancyj pokoju europejskiego.**

Kanclerz zadowolony

FLORENCJA 22. 8. (PAT) Kanclerz austrjacki Schuschnigg **opuścił o godz. 17-tej Florencję** udając się do Genui, a stamtąd do Nicei. Kanclerz przed swoim odjazdem udzielił dziennikarzom wywiadu, w którym stwierdził, że **jest bardzo zadowolony z wizyty florenckiej, podczas której omawiał z Mussolinim sprawy gospodarcze i polityczne, interesujące oba państwa.** Schnschnigg podkreślił, że kwestje gospodarcze, dotyczące Austrji, wiążą się ściśle z zagadnieniami politycznemi. **Sprawy ewentualnej interwencji zbrojnej ze strony Włoch na wypadek zagrożenia niepodległości Austrji nie omawiano.**

Generał szwedzki w Warszawie

WARSZAWA 22. 8. (PAT) Dziś rano przybył do Warszawy **szef sztabu generalnego armji szwedzkiej generał-major Oskar Nygren** w towarzystwie **adjutanta.** Na dworcu ustawiły się kompanje honorowe 21 i 36 p.p. z orkiestrą. W chwili przybycia pociągu orkiestra odegrała hymn państwowy szwedzki i polski. Gościa powitali na dworcu członkowie poselstwa szwedzkiego oraz szef sztabu głównego gen. Gąsiorowski. W południe generał Nygren złożył **wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.**

„Gimnazja stolarskie"

WARSZAWA, 22. 8. (Tel. wł G) — **Działająca** przy ministerstwie oświaty **komisja** oświatowa opracowuje projekt powołania do życia **specjalnych szkół dla rzemiosła o stopniu gimnazjalnym. Dla absolwentów szkół powszechnych. powszechnych, powstać mają gimnazja stolarskie i kursy wyższego stopnia.** Nauka w gimnazjum stolarskiem trwałaby 4 lata.

Wobec Hitlera musi ustać każda krytyka —

oświadcza Goering

BERLIN 22. 8. (PAT) Minister Goering w rozmowie z przedstawicielem Deutsche Allgemeine Zeitung zaznaczył, że po wypadku samochodowym powrócił już do zdrowia. **Omawiając wyniki plebiscytu Goering stwierdził, że nie stanowi on żadnej niespodzianki.** Ci którzy wypowiedzieli się przeciwko Hitlerowi, rekrutują się zdaniem ministra bądź z tych kół, które nie przekonały się do narodowego socjalizmu, ale pewnego dnia uznają swój błąd, bądź zpośród tych, **którzy dobrze wiedzą, jakie cele ma narodowy socjalizm, jednakże z pobudek etgoistycznych dążą w innym kierunku,** bądź też zpośród **kategorji najmniej licznej, która nigdy nie da się przekonać.**

Nie chcemy ich karać za to, nie pozwolimy im jednak na uprawianie propagandy przeciwko rządowi narodowo-socjalistycznemu. **Chcemy mieć krytykę rzetelną (?)** ciągnął dalej minister, przy wszystkich trudnych zagadnieniach związanych z rozbudową państwa, **jednak do krytyki ma prawo tylko ten, kto potrafi stworzyć coś lepszego i udowodni to czynem, Wobec Hitlera musi ustać każda krytyka.** Jeśli wódz wyda rozkaz każdy Niemiec musi go wykonać. W swej odezwie z 20 sierpnia br. Führer podał rękę każdemu Niemcowi, dając tem dowód swego przebaczenia. Nie wiele lat upłynie, zakończył minister, a za Hitlerem stanie cały naród.

Uczciwy plebiscyt w Zagłębiu Saary jest nlemożilwy

LONDYN 22. 8. (PAT) Times występuje dziś z gwałtownym tatakiem na Hitlera w związku z sytuacją w okręgu Saary i **oskarża kanclerza oraz jego zwolenników o wytworzenie na terenie Zagłębia Saary atmosfery, w której uczciwy plebiscyt nie może się odbyć.** Propaganda hitlerowców wytworzyła obecnie **pięć miesięcy przed plebiscytem niebezpieczne napięcia,** zastraszając tych, którzy chcieliby nawet głosować za przyłączeniem Saary do Niemiec lecz **obawiają się regimu trzeciej Rzeszy.**

Dziennik wzywa Hitlera, aby w zapowiedzianej na najbliższą niedzielę swej mowie uspokoił ludność Saary, **iż w razie wypowiedzenia się za przyłączeniem do Niemiec, nie będzie się mścił na tych, którzy głosowali przeciwko Niemcom,** oraz że będzie powstrzymywał swych zwolenników w Zagłębiu Saary od propagandy terroru przed plebiscytem.

W 20-tą rocznicę skonu Piusa X.

MIASTO WATYKAŃSKIE, 21. 8. (Kap) Wczoraj jako w 20-tą rocznicę śmierci Papieża Piusa X przy grobowcu jego w podziemiach Watykanu, przystrojonym kwieciem i wielką ilością światła, **odprawiono szereg nabożeństw, w których wzięły udział wielkie rzesze wiernych.** Przypisać to należy w znacznej mierze propagandzie, rozpoczętej z inicjatywy biskupa diecezji Treviso w związku ze zbliżającem się stuleciem urodzin wielkiego papieża, mającem być uroczyście obchodzonem w czerwcu roku przyszłego. Ks. arcybiskup Longhin, ordynarjusz diecezji Treviso, jest również projektodawcą **utworzenia z domu, w którym urodził się Riese Józef Sarto, późniejszy Pius X, muzeum pamiątek po tym papieżu.** W związku z tem już obecnie napływają ze wszystkich stron świata od biskupów, związków religijnych, a nawet poszczególnych wiernych zgłoszenia do udziału w tej akcji.

Watykan a Hiszpanja

RZYM, 22. 8. (KAP). Według informacyj z kół watykańskich **pogłoski o zerwaniu rokowań konkordatowych między ambasadorem hiszpańskim Pita Romero, a kardynałem Pacellim nie odpowiadają prawdzie.** Rokowania posuwają się w bardzo wolnem tempie. Powodem tego jest nieustępliwe stanowisko rządu hiszpańskiego w sprawie proklamowanego przez konstytucję hiszpańską **rozdziału Kościoła od państwa.** Ponadto **panuje rozbieżność w poglądach na rekompensatę za skonfiskowane dobra kościelne, oraz w sprawie prawa małżeńskiego.**

Organ Watykanu przeciw dopuszczeniu Sowietów do Ligi

RZYM, 21. 8. (KAP). „Osservatore Romano" **w ostry sposób krytykuje zapowiadane przyjęcie Sowietów do Ligi Narodów,** opierając się między innemi na tym fakcie, że jeszcze bardzo wielu członków Ligi Narodów nie uznało rządów sowieckich. Sowiety — pisze organ watykański — **nie mogą być dopuszczone do Genewy ani ze względów prawnych, ani ze względów moralnych.** Jeśli to dopuszczenie uważa się za środek, ułatwiający cywilizacji europejskiej wpływanie na barbarzyństwo rosyjskie, to dopuszczenie owo musiałoby być ściśle uwarunkowane. W przeciwnym razie nie Europa wywierać będzie wpływ na Rosję, lecz Rosja na Europę.

„ZAGADKA POLSKA"

Francuskie zmartwienia na temat Paktu Wschodniego

WARSZAWA 22. 8. (tel. wł. G) Z Paryża nadchodzi następująca depesza. Pomimo niezwykłej doniosłości wypadków rozwijających się w Niemczech, uwaga opinji francuskiej skupia się w dalszym ciągu **na losie paktu wschodniego.** Nie sposób przytem nie wyrazić zdziwienia, że zainteresowanie francuskich kół politycznych zwraca się **szczególnie w stronę Warszawy, a pytanie co uczyni Berlin, wcale prawie nie jest roztrząsane.**

Na temat — Polska i pakt wschodni — ukazały się **2 artykuły 2 wybitnych publicystów francuskich. Profesor prawa międzynarodowego p. Scelle w artykule ztatytułowanym „Zagadka polska" zamieszczonym w „Depêche de** Toulouset" (organ zbliżony do masonerji), kładzie szczególny nacisk na to, **że dyplomacja polska domagała się dawniej jak najenergiczniej rozciągnięcia Locarna zachodniego na granice Polski, tak, że w żądaniu tem był zarodek dzisiejszego projektu paktu wschodniego. Dla Polski pakt ten zdaniem autora artykułu posiada tę szczególną wagę, że potwierdza raz jeszcze decyzję konferencji ambasadorów w sprawie Wilna i położy kres konfliktowi polsko - niemieckiemu. Wobec tego p. Scelle nie rozumie nagłej zmiany frontu, jaka dokonała się ostatnio w dyplomacji.** Stwierdza jedynie istnienie zagadki polskiej, nand której rozwiązaniem bezskutecznie łamie sobie głowę.

Inny publicysta francuski, należący do obozu najwybitniejszych pisarzy katolickich, **Maurycy Pernot,** rozstrząsa zagadnienie paktu wschodniego w organie finansowym „Information". Nie wypowiada się on ani za paktem, ani przeciw paktowi, stwierdza tylko, że **w teorji pomysł paktu jest doskonały, ale, że teorja i logika nie zawsze idą w parze z owocami współpracy praktycznej.**

Pernot oddaje słuszność ministrowi Beckowi, że zawarcie paktu wschodniego winno być poprzedzone **zawarciem paktu bałtyckiego,** a zawarcie paktu bałtyckiego uwarunkowane jest poprzedniem **zlikwidowaniem sporu polsko - litewskiego.**

Z rozumowania autora wynika, że jeżeli Locarno wschodnie dojdzie do skutku, będzie to **zwycięstwo Barthou,** jeżeli zaś przedsięwzięcie spali na panewce, będzie to **porażka Litwinowa.**

Sowiecka kampanja prasowa przeciw Japonji

MOSKWA, 21. 8. (PAT). „Izwiestje" w artykule wstępnym ostro atakują Japonję za zerwanie rokowań o sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej. W zakończeniu dziennik odpiera japońskie próby złożenia odpowiedzialności za istotny stan rzeczy na stronę sowiecką, zarzucając stronie japońsko-mandżurskiej **nieustępliwość, połączoną z niedwuznacznemi groźbami, które „jeszcze bardziej wzmocnią przekonanie, że w Japonji działa polityka wojskowych awanturników, przygotowanych do podpalenia całego** świata, by spróbować osiągnięcia fantastycznych celów, propagowanych od kilku lat".

Jak zrabowano pół miljona dolarów?

BROOCKLIN, 22. 8. (PAT). Szczegóły sensacyjnego napadu na opancerzony samochód przez bandę 15 opryszków, **przedstawiają się jak następuje:** Na chwilę przed przyjazdem samochodu, który wiózł pokaźny zapas pieniędzy, w pobliżu fabryki lodu, zatrzymało się auto. Za samochodem stanęli dwaj osobnicy w ubraniach robotniczych, którzy coś koło niego reperowali. Gdy nadjechał samochód pancerny, **osobnicy udający robotników, otworzyli ogień z ręcznych karabinów maszynowych na samochód i zatrzymali go. Jednocześnie zajechały dwa inne auta, z których wysiedli dalsi uczestnicy napadu. Rabunek dokonywał się pod obstrzałem z karabinów.** Bandyci wyciągnąwszy worki z pieniądzmi z auta pancernego, przenieśli je na swoje, poczem odjechali z największą szybkością. W krótkim czasie zaalarmowane władze policyjne wysłały szereg aut zaopatrzonych w aparaty radjowe. Wszystkie wejścia do miasta obsadzone są przez policję. Policjanci otrzymali rozkaz, iż w razie spotkania z bandytami, mają natychmiast otworzyć ogień.

Ameryka narzuca Europie swoje metody

LONDYN. 22. 8. (PAT) Korespondent Reutera donosi z Waszyngtonu, iż według opinji amerykańskich kół politycznych, jednym z celów przystąpienia Stanów Zjednoczonych do międzynarodowego biura pracy był zamiar **rozpowszechnienia w całym świecie metod ekonomicznych stosowanych przez Stany Zjednoczone,** zwłaszcza zasad N. I. A. Amerykańskim kołom chodziłoby przedewszystkiem o przeprowadzenię w Genewie **zasadniczej redukcji godzin pracy na całym świecie.**

Czy jest więc rozłam w Stronnictwie Ludowem?

Dopiero wczoraj pisaliśmy o odezwie kilkudziesięciu działaczów — w tem kilku posłów — Stronnictwa Ludowego, zapowiadającej utworzenie nowego pisma i walkę o:

„zmianę i udoskonalenie programu i dostosowanie go do obecnych prądów politycznych i gospodarczych".

Odezwę tę uznaliśmy za pierwszą jaskółkę nowego rozłamu wśród ludowców.

Tymczasem dzisiejszy „Robotnik" drukuje następujący list do redakcji tego pisma:

„W związku z ostatniemi alarmami prasy, a zwłaszcza prasy narodowo-demokratycznej, oświadczamy w imieniu wszystkich wydawców, oraz redakcji nowego tygodnika chłopskiego p. t. „Polska Ludowa", że w głowie nawet nie powstała nam myśl robienia jakiegokolwiek rozłamu w Stronnictwie Ludowem; mamy wszakże takie same moralne i statutowe prawo wydawać w ramach stronnictwa jeszcze jedno pismo, jak i ci członkowie stronnictwa, którzy wydają dotychczas „Wyzwolenie", „Piasta", „Gazetę Grudziądzką" i inne. — Władysław Dobroch, Jan Krysa, Andrzej Waleron, Henryk Wyrzykowski".

Formalnie więc ci czterej posłowie stoją na stanowisku jedności Stronnictwa Ludowego. Jak jednak będzie to wyglądało w praktyce? Zwraca też uwagę w liście do „Robotnika" zwrot o alarmach „prasy narodowo-demokratycznej" tak, jakby to nie sanacyjna prasa (Kurjer Poranny) zapełniała całe kolumny wiadomościami o fermentach i rozdźwiękach w Stronnictwie Ludowem.

W rzeczywistości nie odważyli się secesjoniści ludowcowi wystąpić otwarcie. Spodziewają się oni w ten sposób osiągnąć lepsze rezultaty i nie ściągnąć na siebie oburzenia „dołów" Stronnictwa Ludowego. O ile im się to uda — zobaczymy.

Zamiast Ubezpieczalni — Spółki ubezpieczeniowe

WARSZAWA, 22. 8. (Tel. wł G.) — W znanej mowie wygłoszonej na zebraniu klubu BB., premjer Kozłowski zaproponował reformę ubezpieczeń społecznych. Wnoszono stąd, że **w sferach rządowych przygotowywano jakiś projekt ustawy czy dekretu.** Tymczasem jak dotąd niema nic poza **dążeniem do zmiany ubezpieczeń w kierunku zmniejszania wysokości składek,** przyczem dotyczyćby to miało **ubezpieczań chorobowych...** W kołach decydujących istnieją, jak się dowiadujemy, dwie zasadnicze tendencje, które w zamierzeniach ustawowych mają być urzeczywistnione. Niektórzy domagają się **ograniczenia obowiązków ubezpieczenia, bądź tylko od choroby, bądź też od wszelkiego rodzaju ubezpieczeń do tych pracowników, którzy mają wyższe zarobki.**

Jako granica zarobków wymieniana **jest kwota od 300 do 500 zł miesięcznie** Pracownik zarabiający powyżej miałby być od obowiązku ubezpieczenia wolny, **mógłby jednak ubezpieczyć się dobrowolnie.**

Według innych tendencyj, należałoby **wogóle skasować wszelkie kasy chorych, a na ich miejsce wprowadzić kasy zastępcze. Poszczególne wielkie przedsiębiorstwa byłyby zobowiązane do prowadzenia lecznictwa we własnym zarządzie, natomiast mniejsze przedsiębiorstwa łączyłyby się w tym celu w spółki ubezpieczeniowe.** Natomiast bardzo wątpliwem jest, aby doszło do skutku zwolnienie od ubezpieczeń pracowników od ubezpieczeń emerytalnych, należałoby bowiem w takim razie zlikwidować dotychczasowy stosunek ubezpieczeniowy, czyli wypłacić ubezpieczonym większe sumy, na co się nie zanosi.

Co się tyczy ministerstwa opieki **społecznej,** które opracowało projekt ustawy scaleniowej, to jak słychać, stoi ono na **stanowisku zachowania obecnego systemu.**

Nowy monopol B-ku Gospodarstwa Krajowego

WARSZAWA, 22. 8. (Tel. wł G.) — W bieżącym tygodniu ogłoszone będzie w Monitorze Polskim rozporządzenie Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej o skupie obligacji od bezrobotnych i osób dotkniętych klęskami żywiołowemi po uprzedniem zezwoleniu Generalnego Komisarza. **Skup pożyczki dokonywać będzie wyłącznie Bank Gospodarstwa Krajowego po kursie 96 za 100.**

Przerwany lot przez Atlantyk

REYKJAVIK (Islandja), 22. 8. (PAT). Lotnik angielski Grierson, który wystartował wczoraj ze stolicy Islandji do Kanady. **musiał przerwać swój lot i wylądował na niezamieszkałym brzegu Grenlandji.** Statek rybacki „Derwisz" otrzymał drogą radjową **wezwanie Griersona o ratunek.** Lotnik oznajmił, że ma żywności na 10 dni. Na poszukiwanie zaginionego udały się 4 statki duńskie.

Prasa żydowska w Stanach Zjednoczonych

Niedawno Żydowskie Towarzystwo Kultury zorganizowało w Nowym Jorku wystawę prasy żydowskiej istniejącej w Ameryce. Na tej wystawie, jako eksponaty były dzienniki, tygodniki i miesięczniki żydowskie, jakie powstały w ciągu 64 lat od czasu, kiedy w Nowym Jorku zaczęła wychodzić pierwsza gazeta żydowska.

Ogółem wystawiono 1000 organów prasowych.

Aresztowania w Łodzi

WARSZAWA, 22. 8. (tel. wł. — G.) Z Łodzi donoszą, że w ciągu ostatnich dni dokonano tam nowych aresztowań wśród członków Stronnictwa Narodowego. Ogółem aresztowano 23 osoby, z czego 2 zwolniono.

Podjęcie egzekucyj

WARSZAWA, 22. 8. (Tel wł. G.) — Okręgowe Izby skarbowe podjęły na terenie całego kraju czynności egzekucyjne, wstrzymane na okres żniw, w stosunku do rolników.

Militaryzacja polityki

III. Żołnierz z wielkiej wojny w polityce

Szkołę militaryzacji polityki w stylu dwudziestego wieku stworzyli Włosi. We Włoszech, żołnierze z wielkiej wojny, którzy powrócili z frontu do pracy, do życia cywilnego, zmuszeni byli wkrótce po wojnie do wytworzenia swej organizacji i narzucenia krajowi swej polityki.

Rola ta przypadła Włochom dlatego niezawodnie, że tam istniały najpoważniejsze, najjaskrawiej widoczne powody i najsilniejsze pobudki dla byłych wojskowych do energicznego wystąpienia w polityce wewnętrznej kraju; że z drugiej strony, Włosi mają długą tradycję organizacyj politycznych, że w szerokich sferach odznaczają się skłonnościami i zdolnościami politycznemi, że skutkiem tego materjał ludzki, pochodzący z wojska, był u nich bardziej politycznym i zdatniejszym do organizacji, niż gdzieindziej.

Włochy należały do krajów, których życie polityczne było najsilniej opanowane przez masonerję. Siła masonerji włoskiej dała się czuć nawet u nas; bo, gdy po wojnie robota masonerji zachodniej w Polsce ożywiła się, najczynniejszą w tej robocie okazała się masonerja włoska: jej zawdzięczamy powstanie napowrót w Polsce wielkiej loży. W żadnym bodaj kraju nie były tak słabe w polityce żywioły antymasońskie. Zaznaczyły się one naprawdę i zaczęły się szeroko organizować dopiero od czasu, kiedy grupa ludzi z Corradinim na czele, zaczęła tworzyć włoski obóz nacjonalistyczny.

We Włoszech również był potężny wpływ socjalizmu, który tam się rozwinął w kierunku radykalniejszym, niż gdzieindziej, stając się coraz bardziej rewolucyjnym komunizmem.

Powojenne Włochy, aczkolwiek zwycięskie, były zagrożone przewrotem wewnętrznym, mającym wszelkie dane do tego, żeby pogrążyć kraj w anarchji. Tchórzliwe rządy masońskie nie umiały akcji przewrotowej stawić czoła. Dla ludzi tedy, którzy na froncie przelewali krew za ojczyznę, których uczucia narodowe umocniły się w wojnie, którym droga była przyszłość Włoch, zjawił się nakaz moralny ratowania ojczyzny przez walkę na froncie wewnętrznym.

Obok tego, ludzie, którzy wrócili z frontu, o ile nie byli związani z żywiołami rządzącemi, z masonerją i socjalistami, nie znaleźli w swym ubogim i zubożonym przez wojnę kraju miejsca dla siebie: rozpanoszenie się wpływów masońsko - socjalistycznych groziło im wygłodzeniem. Zrozumieli, że mogą zdobyć dla siebie chleb i możność życia tylko przez zniszczenie panującej we Włoszech polityki.

Te wszystkie przyczyny zrodziły organizację faszystowską, której główną siłą byli żołnierze z wielkiej wojny, powróceni do życia cywilnego. Organizacja ta podjęła czynną walkę z socjalistami i w krótkim czasie odniosła świetne zwycięstwo, ujęła w swe ręce rządy we Włoszech i narzuciła krajowi swą politykę.

Na faszyzm tedy włoski złożyły się trzy pierwiastki:

1. duch narodowy — pragnienie wielkiej przyszłości dla Włoch i poczucie, że tę przyszłość mogą zbudować tylko rządy narodowe włoskie, wolne od wpływów obcych, międzynarodowych;

2. energja i mocny instynkt samozachowawczy jednostki, myślącej po włosku, nakazujący jej podjęcie walki o rządy narodowe, jeżeli nie ma być tępiona przez żywioły, służące celom obcym;

3. duch wojskowy, wniesiony w szeregi organizacji przez tych, co powrócili z frontu, a także i przez młodszych od nich, którzy na froncie nie byli, ale, wychowani w czasie wojny, tym duchem się przejęli.

Ponieważ te trzy pierwiastki istniały w rozmaitem napięciu we wszystkich innych krajach; ponieważ, z drugiej strony faszyzm odniósł tak szybkie i tak świetne zwycięstwo, a jak wiemy, nic nie daje takiego uroku polityce, jak powodzenie — przeto wśród różnych narodów rozpoczął się natychmiast ruch, naśladujący organizację włoską, często aż do najdrobniejszych szczegółów w formie.

Włochy stały się kolebką nowego typu akcji politycznej, znamiennego dla dwudziestego stulecia, jeżeli zaś nie akcji, to przynajmniej typu działaczy, do takiej akcji aspirujących.

Ruch ten odegrał olbrzymią rolę po za granicami Włoch w Europie środkowej, zwłaszcza w Niemczech. Jeżeli nie wyraził się silniej na Zachodzie, we Francji przedewszystkiem i w Anglji, to złożył się na to szereg poważnych przyczyn. Tam społeczeństwa zostały o wiele głębiej przerobione przez ideologię polityczną XIX wieku, o wiele silniej wżarła się w nie organizacja masońska i o wiele ściślej ujęła w swe ręce całe ich życie, skutkiem czego duch narodowy, wyrażający się w nowoczesnym nacjonalizmie, jest tam o wiele słabszy. Tam, przy mniejszej ilości żydów, a przy większej ich zamożności, zagadnienie żydowskie o wiele łatwiej udało się zamaskować i politykę państw oddać na służbę interesom żydowskim, gdy w Niemczech np. odegrało ono główną rolę w ruchu, przekształcając faszyzm na hitleryzm. Tam wreszcie większa zamożność krajów łącznie z wyższą kulturą prawną i polityczną nie sprzyjała zbytniemu zaostrzeniu się walki o byt materjalny między przeciwnemi sobie obozami politycznemi. Z drugiej strony, starsza i głębsza cywilizacja narodów zachodnich, powszechniejsze i głębsze zrozumienie istoty państwa i znaczenia w jego życiu prawa, nie pozwoliło na wprowadzanie w życie i walkę cywilną pierwiastków wojskowych i uniemożliwiło powstawanie organizacyj politycznych, wojskowym duchem przepojonych.

Sporo pisałem o tych nowych organizacjach narodowych i nie mam zamiaru tu się powtarzać. Jedna wszakże ich strona wymaga dziś bliższego oświetlenia, mianowicie ich duch wojskowy. Nad tą stroną zamało się zastanawiano, gdy tymczasem historja lat ostatnich w środkowej Europie uwydatniła niezmiernie doniosłe skutki tego przeniknięcia ducha wojskowego do organizacyj i obozów politycznych, tej militaryzacji polityki. Wielu rzeczy w polityce się nie rozumie, dopóki się nie widzi ich działania w życiu.

ROMAN DMOWSKI

Judofobja w Stanach Zjednoczonych

Hajnt w korespondencji z Nowego Jorku donosi, że ostatnio wzmogła się w tym kraju judofobja.

Tylko Żydom przybywającym z Europy, wydaje się, że Ameryka

„jest rajem, **że pozbyto się tej dzikiej bestji, która zwie się judofobją.** Niestety nie jest tak. Gdy się bliżej przypatrzeć życiu w Ameryce, gdy się zapozna ktoś z różnemi ekonomicznemi i politycznemi organizacjami, istniejącemi tutaj, dochodzi do przekonania, że i tutaj, w tej wielkiej Ameryce, nie jest człowiek wolny, od tej przeklętej plagi — judofobji, i że tu nie głośno prowadzona jest akcja pozbycia się Żydów“.

Jest bardzo dużo przedsiębiorstw i to wielkich, które z zasady nie przyjmują Żydów. Dla przykładu można wymienić potężną firmę „Utility“ towarzystwo

„które zaopatruje ludność w gaz, elektryczność, telefony, telegrafy itd. Nawet w Nowym Jorku, **gdzie Żydzi liczą 2 miljony, do tego towarzystwa nie przyjmują ani jednego.** „Utility“ nie stanowi wyjątku. To samo jest wbankach, towarzystwach ubezpieczeniowych...“

Żydów niepokoi propaganda niemiecka

„ale największą troską napawa **żydostwo amerykańskie judofobja hitlerowska**, rozwijana w ostatnich czasach bardzo silnie wśród ludności amerykańskiej“.

Zjawiło się mnóstwo wydawnictw, poświęconych wyjaśnieniu zagadnienia żydowskiego,

„te brudne nasiona judofobskie są rozrzucane w całej Ameryce w setkach tysięcy egzemplarzy prawie darmo. Te wstrętne książki nadeszły z Niemiec...“

Nawet w Ameryce zatem przekonywują się Żydzi, że w nowoczesnem społeczeństwie stanowisko ich nie jest do utrzymania.

Ponadto dowiadują się też Żydzi, że ich kij bojkotu antyniemieckiego ma drugi koniec. Polskie społeczeństwo winno z zimną krwią obserwować tę walkę dwu naszych wrogów.

Lista ofiar terroru

hitlerowskiego

Tajemnica, jaką starannie osłania się w Niemczech listę ofiar krwawego 30 czerwca, powoli coraz bardziej rozwiewa się, ukazując, jak wielu niewinnych katolików utraciło wówczas życie. Jedno z katolickich biur prasowych w Austrji otrzymało ostatnio wiadomość, że na liście ofiar znajduje się również **nazwisko dr. Helma, byłego posła i kierownika bawarskiego katolickiego stronnictwa chłopskiego.** Trudno przypuszczać, by 80-letni starzec miał jeszcze możność walki z narodowymi socjalistami, fakt jego śmierci przypisać można zatem **tylko zemście partyjnej.** Nie można również wytłumaczyć czemu zamordowano dr. Fritza **Becka**, jednego z działaczy studenckich niemieckich, który jeden z pierwszych zabiegał o odnowienie stosunków międzynarodowych inteligencji niemieckiej i pracował wyłącznie na terenie katolickim. Nazi aresztowali go w biurze, a ciało jego znaleziono następnie w lesie pod Monachjum.

Urywki z dnia

Konserwatyści czują żal do Żydów

Po deklaracji w wileńskiem „Słowie“ p. Mackiewicza wystąpił centralny organ sanacyjnych konserwatystów „Czas“ z artykułem informującym, na jakich warunkach konserwatyści byliby skłonni zwalczać antysemityzm.

Najpierw wyjaśnia autor artykułu:

Zwalczamy antysemityzm w imię koju wwnętrznego i w imię utrzymania nowoczesnych, zachodnich form ustrojowych, **w imię wreszcie katolickiej etyki**, która bezsprzecznie nie da się pogodzić ani z rasowemi doktrynami, ani z nienawiścią rasową: samo istnienie w diasporze ludności żydowskiej jest potwierdzeniem prawdy zapowiedzi Pisma św. **a wreszcie dla każdego czytelnika Ewangelji związek pomiędzy naszą religją i żydostwem jest całkowicie jasny i nieulegający żadnej wątpliwości.**

Może jednak zgodzi się z nami „Czas“, że między dzisiejszem żydostwem a naszą religją niema żadnego zwiazku. Gdybyśmy jednak uznali, że taki związek istnieje, to stąd wynikałoby, że Żydzi są sui generis narodem świętym. Wtedy znowu „Czas“ nie mógłby żydom wytykać, że kupują majątki ziemskie od zbankrutowanych i zlicytowanych ziemian. Res sacra byłby Iudaeus. Do takich absurdów prowadzi nadużywanie religii dla uzasadnienia twierdzeń z polityki.

Tak samo niewłaściwie powołuje się „Czas“ na etykę katolicką, która wcale **nie zabrania obrony swego narodu** przed obcą niewolą, polityczną gospodarczą czy kulturalną.

Dalej wylicza „Czas“ wszystkie błędy żydowskie, które nie pozwalają konserwatystom bronić skutecznie Żydów, a wreszcie kończy:

Jeszcze raz powtarzamy: nie wolno się łudzić, że antysemityzm jest w Polsce słaby, że to jest tylko endecki wymysł. Antysemityzm u nas przetrwa endecję. **Obawiamy się, bardzo się obawiamy, by nadal nie przybierał na sile.** W tym kierunku działa i wiatr z zachodu, i duch czasu, powszechny wzrost nacjonalizmu, i przedłużający się kryzys i coraz dalszy rozkład społeczności międzynarodowej. A jeśli Żydzi **przesadą i nietaktem będą zrażać sobie pokolei wszystkich swych obrońców, to żadna tama naporu antysemityzmu nie wytrzyma.**

Otóż to: nie wytrzyma i żadni obrońcy nic tu nie pomogą.

Jugosławja woli Anschlus, niż Habsburgów

Ciekawą wiadomość czytamy w korespondencji „Gazety Polskiej“ ze stolicy Jugosławji, Białogrodu. Okazuje się, że Jugosławja sprzeciwia się restauracji Habsburgów we Wiedniu — przedewszystkiem ze względu na separatyzm chorwacki:

„Dotychczas ruch ten popierały i wspomagały **głównie Włochy.** Jednakże owa włoska protekcja, w większym jeszcze stopniu niż w Macedonji i w Albanji, niemile była widziana przez samych protegowanych. W czem jak w czem, ale w braku sympatji i ufności do Italji Chorwaci mało się różnią od Serbów. Pewnego rodzaju sojusz z włoską akcją antyserbską stanowił dla chorwackich nacjonalistów niejako **smutną konieczność w braku jakichkolwiek innych sprzymierzeńców“**

Bardziej pożądanym sprzymierzeńcem dla chorwackich separatystów, byliby Habsburgowie:

„Bezstronni znawcy stosunków i nastrojów zapewniają, że byłoby inaczej, gdyby **rolę włoską w stosunku do Chorwacji przejął wskrzeszony tron Habsburgów.** Podobno wśród szerokich mas północnych krajów Jugosławji dość żywo utrzymuje się pewna nostalgja za przedwojennemi czasami spotęgowana w ostatnich latach kryzysową gospodarczą niedolą. Podobno nostalgję tę **podtrzymuje i podsyca duchowieństwo tych żarliwie katolickich okolic**, zwłaszcza obecnie, gdy Austrja

stała się państwem tak zdecydowanie oddanemi Kościołowi i Watykanowi“.

Wobec tego rząd jugosłowjański wołałby raczej Rzeszę we Wiedniu, niż Ottona Habsburga. Na Polaków jednak, pomimo jednakowej sympatji dla wszystkich szczepów południowo-słowiańskich, ta orjentacja Chorwatów na Habsburgów wywarłaby wrażenie niesympatyczne.

Jak wygląda handel sowiecki

W „Kurjerze Porannym“ drukuje, ukrywający się pod pseudonimem Haki-Bey, autor uwagi o handlu sowieckim:

„Handel sowiecki miał być handlem bez kapitalistów i spekulantów. Zadaniem jego miała być wszechstronna i coraz lepsza obsługa mas pracujących — zaopatrzenie ich w żywność, odzież oraz w przedmioty gospodarcze i kulturalne. **Handlowi sowieckiemu miały być zupełnie obce sprzeczności pomiędzy interesami sprzedawców i nabywców.** Interes kupujących miał być prawem dla sprzedawców, wypełniających wolę pracujących, wyrażoną w prawodawstwie państwa proletarjackiego“.

To głosiła teorja. Co innego zaś wyszło w praktyce:

„Jeśli chodzi o wyzysk i spekulację, to handel sowiecki nie wiele się różni od handlu kapitalistycznego. Natomiast **różnica polega na tem, że kupiec-kapitalista we własnym interesie musi troszczyć się o klienta i dlatego stara się dać mu dobrą wagę, miarę, tani i dobry towar,** bo w przeciwnym razie zrobi to jego konkurent. W handlu sowieckim kapitalistą jest państwo, a kupcem urzędnik. Rozgraniczenie tych dwóch funkcyi prowadzi do tego, że państwo-kapitalista troszczy się o klienta teoretycznie, a **kupiec-urzędnik troszczy się praktycznie o siebie i dlatego okrada klienta i pomiata nim**“.

Dobrze jest niekiedy zestawić i porównać z życiem eksperyment sowiecki. Praw życia i natury nie można — okazuje się — nagiąć do potrzeb politycznej doktryny.

R.

Umowy ubezpieczeniowe w walucie zagranicznej

W Dzienniku Ustaw Nr. 73 z dn. 20 b. m. ogłoszone zostało rozporządzenie ministra Skarbu z dn. 10 sierpnia b. r. w sprawie zawierania umów ubezpieczeń bezpośrednich w walucie zagranicznej.

Na podstawie powyższego rozporządzenia umowy ubezpieczeń bezpośrednich mogą być zawierane w walucie zagranicznej w następujących wypadkach:

1) w dziale ubezpieczeń przewozowych, o ile dotyczą transportów w obrocie z zagranicą, ładunków, znajdujących się w wolnym obszarze celnym, w magazynach celnych i składach celnych, oraz morskich środków przewozowych;

2) w dziale ubezpieczeń ogniowych, o ile dotyczą nieruchomości, na których ciążą pożyczki hipoteczne, udzielone przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie, Tow. Kredytowe Przemysłu Polskiego lub przez Bank Gospodarstwa Krajowego w listach zastawnych lub obligacjach, które w myśl art. 26 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12-go czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych, nie podlegają konwersji, a suma ubezpieczenia nieruchomości ma stanowić zabezpieczenie spłaty pożyczki i związanych z nią należności

3) w innych wyjątkowych wypadkach — za zgodą władzy nadzorczej nad zakładami ubezpieczeń.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Bolączki szkolne

Podręczniki i opłaty. — Przymus pantoflowy. — Pod znakiem składek. — Zabawki w „redakcję“. — Gminy i kółka.

Rok szkolny rozpoczęty — w przepisowym terminie 20 sierpnia. Ku niemałemu zmartwieniu przedewszystkiem **rodziców,** których czekają liczne **nadzwyczajne wydatki,** nie dające się pomieścić z końcem miesiąca w ramach skromnego budżetu.

Więc przedewszystkiem **zakup podręczników.** Co najmniej **połowa** uczącej się młodzieży będzie musiała **czekać** na nie do **pierwszych dni września.** I te dziesięć dni początkowej nauki **poprostu zmarnuje,** z wielką szkodą dla siebie.

Przesunięcie początku i końca roku szkolnego wyzyskały **prywatne zakłady** na swój sposób. Poprzednio opłaty szkolne pobierano za normalny okres dziesięciu miesięcy (od września do końca czerwca). Obecnie opłaty uiszczać się musi **za cały czerwiec i za cały sierpień,** — tak, że w sumie **przybyła opłata** za jeden miesiąc. Każdy bowiem miesiąc „zaczęty“ liczy się za pełny.

Zupełnie też nieuzasadnionem, a godzącem znów w kieszeń rodziców zarządzeniem jest **„przymus pantoflowy“,** obowiązujący w nowo zbudowanych gmachach publicznych, a częściowo i prywatnych dla uczącej się młodzieży płci żeńskiej. Rozumiemy, że dyrekcje takich zakładów dbając o czystość i porządek, pragną uchronić **eleganckie posadzki** od zniszczenia. Ale... nie każdy może pozwolić sobie na wydatek kilkunastu zł. w ciągu roku na pantofle, kiedy czasem **niema nawet na zakupno bucików.** Nie róbmy ze szkół — salonów „na pokaz“, czy komnat zamkowych (na które zresztą wchodzi się w pantoflach, wypożyczanych **bezpłatnie** przez zarząd odnośnych gmachów).

* * *

Zajrzyjmy teraz **w życie wewnętrzne** którejkolwiek szkoły. Płynie ono **pod znakiem opłat i składek.** Cytuję z pamięci, na chybił-trafił: **Koło Rodzicielskie, Czerwony Krzyż, L. O. P. P., Misje Katolickie, Tow. popierania budowy szkół (!), gmina klasy...**

Niewątpliwie, cele wzniosłe, szlachetne, godne poparcia. Wkładki stosunkowo drobne. Czy jednak słuszną jest rzeczą, by **ściągać je bezwzględnie** od uczącej się młodzieży? Wieluż ojców i matek tej młodzieży należy do tej czy innej instytucji humanitarnej czy do L. O. P. P. i opłaca tam **dobrowolnie** znacznie nawet wyższe wkładki? A wieluż jest takich, dla których **nadprogramowy** wydatek choćby 2 zł. miesięcznie stanowi już **poważną rubrykę?**

Co się tyczy Tow. popierania budowy szkół powsz., to każdy uczeń opłaca już na nie **automatycznie** podatek w wysokości **10 gr.** od każdego zakupionego podręcznika. Więc chyba dosyć — i należałoby zwolnić go od jakichkolwiek dalszych opłat na ten cel.

* * *

Osobną rubrykę **stanowią** wydatki na zakup tak modnych od pewnego czasu **„miesięczników“,** redagowanych i wydawanych przez samą młodzież. Wydatek również stosunkowo drobny — **i teoretycznie dobrowolny.** Ale, czy potrzebny i racjonalny? Czy naprawdę ta młodzież z najwyższych klas **ma tyle wolnego czasu,** że może swobodnie poświęcać się „redagowaniu“ miesięczników? Co do poziomu literackiego tych wydawnictw, musi się mieć **poważne zastrzeżenia.** Z kilkunastu miesięczników, wydanych przez rozmaite zakłady naukowe we Lwowie i na prowincji w ostatnim roku szkolnym, odnieśliśmy dość żałosne wrażenie. Z małemi bardzo wyjątkami utwory **zupełnie niedojrzałe,** nierzadko wręcz naiwne, — albo też **emfatyczne hołdy i pokłony** w wiadomym kierunku. A pod takiemi artykułami **w 99 proc. podpisani... Żydzi!**

Więc dajmy sobie spokój z tą **niepoważną zabawką,** odrywającą młodzież od nauki, a stanowiącą dla sprytnych jednostek odskocznię do życiowej karjery!

* * *

A do tej nauki przeciętny uczeń naprawdę niewiele ma wolnego czasu.

Należy przecież **do gminy,** bierze obowiązkowo udział w jej obradach. Dobrze jeszcze, jeśli nie „piastuje wysokiej godności“... wójta, sekretarza czy skarbnika, co pociąga za sobą tysiączne kłopoty i obowiązki.

Cóż dopiero mówić o rozmaitych **„kółkach“: sportowe, fotograficzne, szachowe, estetyczne, przyrodnicze, historyczne...** „Embarras de richesse“! Skoro kółko istnieje i pracuje, — szkoda byłoby nie należeć do niego; podoba się i to i tamto i jeszcze inne... Więc **niemal** co dnia inne „posiedzenia“, „obrady“, dyskusje... I znowu cały szereg nowych „godności“, zajęć i obowiązków.

Od VI kl. gimnazjalnej przybywają nowe zajęcia: Przysposobienie wojskowe, — a potem słynna **„Straż przednia“...**

Że na tem wszystkiem cierpi sama nauka, to chyba jasne.

Rozumiemy dobrze, że młodzież poza samą nauką potrzebuje rozmaitych rozrywek fizycznych i umysłowych. Uznajemy potrzebę i doniosłą rolę **harcerstwa,** godzimy się na „kółka“. Ale musi być w tem wszystkiem **zachowana pewna miara.** Szkoła jest i pozostać winna przybytkiem wiedzy, — kształcić młodzież na ludzi światłych, idących w życie z pewnym zasobem wiedzy, posiadających konieczny poziom wykształcenia. Więc trzeba tej młodzieży **zostawić dość czasu na naukę.** A tego czasu — przy obecnym systemie jest naprawdę strasznie mało!

(r.)

Jubileusz „Sokoła“ w Chodorowie

W dniach 18 i 19 bm. miasto Chodorów przeżywało niezapomniane chwile, gdy ulice jego zaroiły się **od szaro-amarantowych mundurów sokolich i granatowych sokolic.** To ukochane gniazdo sokole obchodziło uroczystości jubileuszowe swego **40-letniego istnienia.**

Założone w roku 1894 przez śp. Dr. Jana Kantego **Bobera** i kilku czynniejszych obywateli naszego miasta Gniazdo Chodorowskie dotychczas jest ośrodkiem życia narodowego i może poszczycić się znacznemi efektami swej pracy. Zawsze ruchliwe i pełne inicjatywy po wybudowaniu w r. 1912 własnej sokolni, jednej z najładniejszych w wschodniej Małopolsce i poświęceniu jej przez ks. biskupa Bandurskiego, z całą energją pod długoletniem kierunkiem Naczelnika Edwarda Huczka krzewiło tężyznę fizyczną, a równocześnie przez obchody narodowe, przedstawienia amatorskie itd. stało na straży nietylko ducha narodowego, ale i uświadamiało mieszczaństwo chodorowskie zagrożone nie mniej żywą akcją ukraińską. W r. 1914 ruszyła do legjonu Wschodniego drużyna sokoła z 18 druhów złożona.

Po wypadkach wojenych szybko dźwiga się z ruiny materjalnej pod presesurą Druhów **Władysława Hasnego,** Lesława **Katzera,** a ostatnio Dr. Gedymina **Bunikiewicza,** ponownie rozwija żywą akcję wychowania fizycznego, pozostając w dalszym ciągu ośrodkiem życia narodowego.

Nic więc dziwnego, że na uroczystość jubileuszową tak zasłużonego dla ruchu sokolego Gniazda pośpieszyły nietylko władze sokole Małopolskiej Dzielnicy z Druhem **Pelczarskim** na czele, właściwego I Okręgu w Stryju z prezesem Druhem **Powroźnickim,** naczelnikami Druhem **Wróblewskim** i **Ehrenbergiem,** naczelniczkami Druchnami **Gierowską** i Piasecką, ale przybył też cały szereg gniazd z I Okręgu (Stryj, Skole, Drohobycz, Borysław) jakoteż okoliczne (Bóbrka, Brzeżany, Rohatyn, Halicz, Stanisławów, Lwów IV i V.)

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się w sobotę, 18 bm. **nabożeństwem żałobnem** za spokój duszy prezesa Dr. Jana Kantego Bobera oraz zmarłych członków Gniazda. Wieczorem zaś w sali Sokoła, po skreśleniu przez prezesa **Bunikiewicza** w krótkim zarysie historji Gniazda, znany kompozytor Dr Andrzej **Bylicki odegrał na fortepianie swój marsz,** oparty o motywy polskie, ułożony specjalnie na tę uroczystość. (Gniazdo chodorowskie postanowiło utwór ten ofiarować p. Prezydentowi Rzeczypospolitej z okazji swego 40-lecia). Następnie Kółko amatorskie odegrało sztuczkę „Zagroda sobkowa“. Wykonanie tej sztuczki przez cały zespół świadczyło o wysokim poziomie artystycznym sokolego Kółka.

W niedzielę, 19 bm. po Nabożeństwie odprawionem przez dziekana ks. Władysława **Klecana,** członka honorowego Gniazda, ruszył ulicami miasta **barwny pochód sokołów i sokolic w liczbie około 1000,** poprzedzany przez trzy muzyki: 53 pp w Stryju, cukrowni i kolejową. Entuzjazm ogarnął społeczeństwo chodorowskie na widok dzielnie kroczącego Sokolstwa, w którego karnych szeregach szli osiwiali w pracy sokolej druhowie obok dorostu sokolego i licznych sokolic.

Na boisku Sokoła po powitaniu gości przez prezesa Bunikiewicza przemówił druh **Pelczarski** imieniem Dzielnicy Małopolskiej, podkreślając znaczenie Sokolstwa oraz zasługi chodorowskiego Gniazda, poczem wręczył Gniazdu imieniem Dzielnicy Małopolskiej dyplom honorowy.

Następnie imieniem rządu i administracji przemówił serdecznie starosta bobrecki p. **Bernatowicz,** a po nim przedstawiciele miasta Chodorowa i całego szeregu polskich organizacyj składali życzenia. Popołudniu odbyły się bardzo udatne **ćwiczenia sokołów i sokolic** w liczbie przeszło 200 osób, nagrodzone bardzo licznemi oklaskami, przyczem specjalnie wyróżniły się **ćwiczenia sokoląt stanisławowskich** w wieku do lat 12

Wieczorem **sokoli raut** zakończył tę uroczystość, która przez długie lata pozostanie w pamięci miasta, które stwierdziło naocznie, że ruch sokoli nietylko nie słabnie, — ale, przeciwnie, bardzo wydatnie mimo piętrzących się trudności wzrasta.

Przed dwudziestu laty...

Wiadomości z frontu galicyjskiego z dnia 23 sierpnia 1914, jakkolwiek redagowane bardzo ostrożnie, nie pozostawiają już wątpliwości co do postępów ofenzywy rosyjskiej. „Zwycięskie wojska“ austrjackie cofają się w kierunku Lwowa.

Depesze z Wiednia donoszą o „odparciu i pobiciu dywizji Kozaków koło Sokala, — oraz o „zniszczeniu“ jednej brygady kawalerji pod Turynką koło Żółkwi.

Z frontu zachodniego podaje biuro Wolfa wiadomość o odwrocie wojsk francuskich na linji między Metzem a Wogezami.

Na niemieckim froncie wschodnim silne oddziały armji rosyjskiej maszerują na linji Gąbin — Liprec i na południe od Jezior Mazurskch.

Z Paryża nadchodzi wiadomość o przybyciu marsz. Frencha, generalissimusa armji angielskiej.

Z kraju od korespondentów „Kurjera"

Kronika częstochowska

Konferencja Episkopatu Polski

W dniach 5—7 września rb. odbędzie się na Jasnej Górze Konferencja Episkopatu Polski, w której wezmą udział wszyscy Księża Biskupi Ordynarjusze i Sufragani.

Kronika morska

Ruch statków motorowych

W porcie gdyńskim daje się zauważyć ruch statków motorowo - żaglowych. Polska Agencja Morska frachtuje w Gdańsku i Gdyni około 40 takich statków miesięcznie. Przewożą one ładunki takie, jak zboże, nawozy sztuczne, makuchy i t. p. do portów duńskich.

Niestety, niema dotychczas ani jednego takiego szkunera pod banderą polską.

ODKRYCIE GROBU PRZEDHISTORYCZNEGO. W miejscowości Karczewko na Kaszubach, jeden z gospodarzy wyorał na nieznacznej głębokości przedhistoryczny grób skrzynkowy, zawierający dobrze zachowaną urnę z popiołem.

Miejsce to otoczono opieką, celem umożliwienia urzędowi konserwatorskiemu przeprowadzenia ekspertyzy naukowej.

Kronika śląska

Bogaty plon Straży Granicznych

Śląska Straż Graniczna w drugim kwartale r. b. zatrzymała ogółem 6.152 osoby z przemyconym towarem oraz 1.253 osobników, usiłujących nielegalnie przekroczyć granicę.

Ogółem wartość skonfiskowanego towaru, pochodzącego z przemytu, wynosi około 760.000 zł. Ponadto zajęto nieostemplowanych rachunków na sumę 7 miljonów zł.

GRANATY Z CZASÓW POWSTAŃ ŚLĄSKICH. Robotnicy zajęci przy regulacji rzeki Rawy w Załężu koło Katowic, natrafili w korycie rzeki na dwa granaty artyleryjskie i jeden granat ręczny. Granaty te prawdopodobnie pochodzą z czasów powstań śląskich i przeleżały na dnie rzeki do tej pory. Granaty przekazano dowództwu 73 p.p. w Katowicach dla wydania ekspertyzy.

Kronika jarosławska

POSIEDZENIE RADCÓW IZBY ROLNICZEJ z powiatów województwa lwowskiego dotkniętych klęską powodzi odbyło się onegdaj w sali tut. rady powiatowej. W zebraniu któremu przewodniczył członek zarządu lwowskiej Izby Rolniczej p Myszkowski, wzięli udział również prezesi okręgowych towarzystw rolniczych i instruktorzy rolni.

Po ożywionej dyskusji w sprawie pomocy rolnikom, ofiarom powodzi, uchwalono szereg rezolucyj w sprawie przeprowadzenia akcji zasiewowej, moratorjum dla podatków państwowych, danin komunalnych, składek ogniowych do P. Z. U. W. oraz długów w bankach państwowych i komunalnych kasach oszczędności (dotychczas w urzędach rozjemczych nieodraczanych), wreszcie w sprawie akcji dożywiania powodzian w okresie zimowym i paszy dla inwentarza. Uchwalone rezolucje będą przedłożone przez prezesa Izby Rolniczej Dr. Paparę p. ministrowi rolnictwa i reform rolnych.

Kronika wołyńska

TAJEMNICZY BALON. Nad miasteczkiem Cumań w gminie Otyka, przeleciał we wtorek w kierunku południowo-wschodnim, na wysokości około 700 metrów, balon kulisty, nieustalonego pochodzenia.

Uniewinnienie redaktorów „Słowa Pomorskiego"

W listopadzie ub. r. aresztowano w Toruniu dwóch wybitnych działaczy narodowych redaktorów „Słowa Pomorskiego", Wacława Madejskiego i Józefa Rychlewskiego, **pod zarzutem rzekomego bezprawnego posiadania tajnego dokumentu wojskowego (!).** Przesiedzieli oni w więzieniu około 5 miesięcy. Dnia 7 kwietna r. b. Sąd Okręgowy w Toruniu, rozpatrzywszy sprawę, skazał obu dziennikarzy na 1 rok więzienia, z zaliczeniem aresztu śledczego.

Od wyroku tego prokurator i obrońcy oskarżonych wnieśli odwołanie i dnia 20 sierpnia br. odbyła się przed Sądem Apelacyjnym rozprawa tajna, **w wyniku której redaktor Wacław Madejski i Józef Rychlewski zostali uwolnieni od winy i kary.** Oskarżonych bronili adwokaci: Konrad Borowski z Warszawy i Wroński z Torunia.

Śmierć absolwenta Politechniki lwow. pod kołami pociągu

(a) Pod koła pociągu osobowego, zdążającego ze Złoczowa w kierunku Lwowa, na przestrzeni między Złoczowem a Kniażem, **rzucił się w dniu wczorajszym N. Kalinka, absolwent Politechniki lwowskiej. Kalinka poniósł śmierć na miejscu.** Zwłoki denata odstawiono do kostnicy w Złoczowie. Powód zamachu samobójczego nieznany.

Warunki bezpieczeństwa w N. Sączu

Stan bezpieczeństwa w naszem mieście pozostawia bardzo wiele do życzenia. Niema dnia prawie, by kroniki policyjne nie notowały **kilku napadów na spóźnionych przechodniów** i cały szereg włamań, których sprawcy nie zostają wykryci.

Nie ponosi w tym wypadku winy policja, która wobec szczupłego personalu i wprost zastraszającej liczby złodziei i różnych typów „z pod ciemnej gwiazdy", **nie może podołać pracy.** Może kompetentne czynniki zwrócą uwagę na ten stan i znajdą środki zaradcze.

„LEPSZY WOLNOŚCI KĄSEK LADAJAKI — NIŻLI W WIĘZIENIU PRZYSMAKI" — rozumował znany oszust Wroński. Mianowicie onegdaj został on zawezwany do kancelarji sądziego dra Kmiecika, celem przesłuchania. Oszust, widząc, że sędzia chce osadzić go w areszcie prewencyjnym — wyskoczył przez otwarte okno i umknął. Za zbiegiem poszukuje policja.

NAPAD NA FURMANKĘ. Na powracającego furmanką z Nowego Sącza do Czchowa rolnika Stanisława Skrężyne, napadli nieznani sprawcy i pobili go dotkliwie, tak że przewieziono go do szpitala w Nowym Sączu w stanie b. ciężkim.

Z ŻYCIA SPORTOWEGO. Rozegrane na boisku „Sandecji" zawody piłki nożnej o mistrzostwo klasy B. między Czarnymi (Tarnów) a Sandecją, dały wynik 4:1 dla Sandecji.

Kronika sanocka

Podwójna uroczystość w Zarszynie

19 bm. odbyła się w Zarszynie podwójna uroczystość. **Pierwszą był obchód 25-lecia pracy duszpasterskiej proboszcza parafji Chelsea (stan Massachussets) ks. Cyprjana Adamskiego,** który — będąc delegatem na Zjazd Polaków z zagranicy — przybył do rodzinnej miejscowości, by tu święcić srebrne gody. Ponadto odbyła się uroczystość poświęcenia nowego ołtarza.

W obu uroczystościach udział wzięły tłumy parafjan i ludności zamiejscowej, duchowieństwo z terenu dekanatu oraz organizacje społeczne i kulturalno oświatowe.

Poświęcenia ołtarza dokonał ks. Jubilat, a podniosłe kazanie wygłosił katecheta z Beska ks. **Bolesław Hołub.** Po uroczystości kościelnej miejscowy ks. Proboszcz podejmował przybyłych ze staropolską gościnnością.

Kronika drohobycka

Napaści na plebanię w Lipowcu

W nocy z niedzieli na poniedziałek, nieujęci dotąd osobnicy, należący do „Strzelca", spalili ks. proboszczowi Sapycie koniczynę wysuszoną i złożoną w kopicach na polu.

Z końcem zeszłego roku w grudniu planowali wybicie szyb na plebanji, przed czem przestrzegali X. Sapytę Rusini z sąsiedniej wioski Wróblewice; z wiosną wrzucili do studni plebańskiej zdechłego psa. Niedawno ukradli go złączemu, który natknął sie w nocy na nich na podwórzu plebańskiem, rozbili głowę kamieniem, a obecnie pala mu zbiory. Jest to zemsta za to, że ks. Proboszcz wystąpił ostro przeciw ekscesom młodzieży strzeleckiej. Na te ekscesy i często trafiające się kradzieże, narzeka wielce tutejsza ludność, która nie może znaleźć obrony, gdyż policja z odległych Rychcic zjawia się co parę dni we wsi i nie może wyśledzić opryszków. Co na to?

Kronika jasielska

Sprawy ulicy Sokoła

W związku z notatką w „Kurjerze" z 13 b. m. p. t. **„Czy Jasło ma tylko ul: Sokoła"?** — podaję do ogólnej wiadomości nazwiska radnych miasta Jasła którzy uchwałą rady gminnej **zniesili** nazwę ul. **„Sokoła".** Są to pp.: dr. Żelazny — burmistrz, — dr. Jurasz Wojciech, wiceburmistrz, — radni: Pojdecki Alojzy, Breitmajerowa Alfreda, Drozd Sebastjan, inż. Gigiel Jerzy, Igier Izydor, Janicka Seweryna, Jakliński Kazimierz, dr. Kaczkowski Adolf, Knebel Aleksander, dr. Kornmehl, Kosiba Jan, Kubicki Albin, Kuźniarski Stanisław, dr. Krzyżanowski Józef, Linert Hugo, Macułsiński Stanisław, Mastoehel Majer, Nowak Jan Kazimierz, Rączka Józef, dr. Żuchowski, Schauder Szymon, dr. Schoenborn Józef, inż. Wałecki Franciszek dr. Warchatowski Feliks, Winnicki Roman, Wistreich Salomon, Wroński Stanisław.

Komentarze zbyteczne!

Adam Kwaśniewski
członek Polsk. Tow. Gimn. „Sokół".

Kronika warszawska

Afera w żydowskiej „Ostatniej Posłudze"

W związku z aferą w żydowskiej „Ostatniej Posłudze" w Warszawie, władze śledcze aresztowały kierownika „Ostatniej Posługi", Mordkę Pinkierta, jego pomocnika Jankiela Żurawnickiego, Dawida Binensztoka, dr. Kustina i „żałobników": Gaidenera i Szorbana. **Nadużycia, których od dłuższego czasu dopuszczali się aresztowani, polegały na wystawianiu fałszywych dokumentów: zwolnień od dokonywania sekcji i świadectw śmierci, wypisywanych in blanco.** Świadectw takich znaleziono w czasie rewizji 31 sztuk.

Ponadto w czasie rewizji, przeprowadzonej u żydowskich kombinatorów, robiących nawet na śmierci interesy, znaleziono ponad 100 fikcyjnych świadectw, zwalniających od dokonywania sekcji.

Dalsze dochodzenia w toku.

Kłopoty z następcą „cadyka" w Radzyminie

Po śmierci „cadyka" w Radzyminie, wśród jego zwolenników chasydów, rozpętała się walka o to, jaki rabin ma zostać jego następcą. Walka toczy się głównie o utrzymanie **ciągłości „dynastji" radzymińskiej na fotelu cadyka,** zmarły bowiem nie zostawił syna, któryby według prawa rabinicznego, został następcą rabina. **Ostatecznie wśród chasydów doszło do rozłamu** — część jest za kandydaturą rabina Jeremjasza Kalisza, a część wysuwa kandydaturę dwóch braci zmarłego, rabina w Wyszkowie i rabina w Warszawie. **Bracia jednak nie chcą sobie nawzajem ustąpić** i sprawa oprze się o **specjalnie w tym celu zwołany sąd rabinów i cadyków.**

Historja tej całej skomplikowanej „wojny sukcesyjnej" uległa zawikłaniu dodatkowemu, ponieważ testament zmarłego cadyka, w którym niewątpliwie była rozstrzygnięta kwestja następcy, gdzieś zaginął.

Kronika złoczowska

UCHYLENIE WYROKU STAROŚCIŃSKIEGO. Za zwołanie „nielegalnego" zebrania sad starościński w Złoczowie ukarał p. Stanisława **Besztera** ze Sassowa, członka Str. Nar., grzywną w kwocie 100 zł. Na skutek odwołania się do sądu okręgowego w Złoczowie został p. Beszter uniewinniony.

POWIESIŁ SIĘ Z OBAWY UTRATY PRACY. W złocz. Magistracie był zajęty jako furman Jan Pazowski, który w nocy z 20 na 21 bm. powiesił się w lesie na Woronlakach. **Rodzina denata uważa, że moralnym sprawcą czynu jest niejaki Simkow, furman magistracki, który stale mówił, że denat straci wkrótce posadę w magistracie.**

Kronika stanisławowska

ECHA PROCESU 16 BOJÓWKARZY z OUN. Jak już donieśliśmy, skazani na długolenie więzienie bojówkarze OUN zostali odstawieni do więzienia w Rawiczu i Św. Krzyżu. Onegdaj przywieziono z powrotem do naszego miasta osk. Czornę Romanę, którą odstawiono do więzienia sądowego.

POŻAR W MAJĄTKU GR. — KAT. KURJI. Onegdaj pastwą pożaru padły dwa budynki drewniane, a to śpichlerz i stajnia, należące do majątku Kurji grecko-kat. metropolitalnej ze Lwowa. Pożar strawił inwentarz żywy i martwy znajdujący się w tych budynkach. Szkody wynoszą ok. 9.000 zł. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

CO DZIEŃ NIESIE?

23 SIERPNIA
Wsch. sł. 4 g. 25 m.
Zach. sł. 18 g. 32 m.

Czwartek
Filipa
Piątek Bartłemieja

Nowy rozkład jazdy autobusowej

Polski Związek Turystyczny w Krakowie komunikuje, że rozkład jazdy autobusów PKP. w ośrodku krakowskim i w rejonie turystycznym uległ częściowej zmianie. Komunikacja odbywa się obecnie następująco:

Kraków — Kielce: odjazdy z Krakowa godz. 7,30, 16.00 — z Kielc godz. 7.30 i 16.00

Kraków — Miechów: odjazdy z Krakowa godz. 10,00 i 20,00 — z Miechowa godz. 6.30 i 14.30.

Kraków — Zakopane (w Nowym Targu bezpośrednie połączenie do Szczawnicy; przy większem nasileniu ruchu komunikacja z Krakowa do Szczawnicy bezpośrednio) odjazdy: z Krakowa godz. 8.00 i 17.25. ze Zakopanego godz. 8.00 i 16,00. Za Szczawnicy godz. 15.14.

Kraków — Myślenice: odjazdy z Krakowa godz. 9.00, 16.15. i 19.30, z Myślenic godz. 6.45. 13.00 i 18.00.

Kraków — Krynica: odjazdy z Krakowa godz. 9.30, z Krynicy godz. 16.40. Zakopane — Krynica, odjazdy ze Zakopanego godz. 4.20, 6.20. 15.40. z Krynicy godz. 6.21, 12.00. 15.12.

Szczawnica — Stary Sącz: odjazdy ze Szczawnicy godz. 5.34, 7.24, 9.50, 10.10. 15.14, 18.24 — ze Starego Sącza godz. (w miarę potrzeby 8.07), 8.12, 13.20, 13.48. 17,04 17.20.

Szczawnica — Nowy Targ: odjazdy ze Szczawnicy, godz. 5.12 9.02 w miarę potrzeby 9.56. 15.20, 16.02, 18.42. w miarę potrzeby z Nowego Targu godz. 5.30, 7.08, 7.23, w miarę potrzeby 11.04, 16.40, 17,02, 22.10 w miarę potrzeby."

Z dniem 7 bm. obowiązują następujące ceny: za przejazd w jednym kierunku Kraków — Kielce zł. 11.90, Kraków — Miechów zł. 4. Kraków — Słomniki zł. 2.50. Bilety powrotne: Kraków — Kielce zł. 20, Miechów. — Kielce zł. 14. Za przejazd w jednym kierunku Kraków — Zakopane zł. 10.70. Kraków — Myślenice zł. 3.20. Kraków — Chabówka zł. 8,20 Kraków — Nowy Targ zł. 9. Bilety powrotne: Kraków — Zakopane zł. 18, Kraków — Nowy Targ, zł. 14. Kraków — Chabówka zł. 11.

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy przez Częstochowę: 0.45 (kursuje od 15 maja do 6 października). 7.15 (p), 11 58, 15,15, (kursuje od 14 sierpnia do 20 sierpnia), 17 20 (p), 23,00.

Do Warszawy przez Kielce, Radom. Dęblin: 22,15.

Do Katowic: 5.10, 6.01, 6,50, 7 31 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki piątki i soboty), 10,45, 11,22 (p), 12,29 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki, piątki), 13,20 (kursuje od 17 czerwca do 2 września codziennie), 14.25, 17,12 (p), 19,25 (kursuje codziennie z wyjątkiem 25, 26 grudnia i 21 i 22 kwietnia) 21,30 (p), 21.36 22,27 (Luz-Torpeda kursuje tylko w niedzielę).

Wiedeń—Praga: 11.22 (p), 21.00 (p) 5.10, 7.40, 14.25.

Gdynia: 17.12 (p), 21,30 (p).

Zebrzydowice: 11,22 (p) 14.25. 21,30 (p)

Poznań: 6.01. 10.45, 17.12 (p), 21.30 (p).

Berlin: 11.22 (p), 21.30 (p), 6,10, 10.45 17,12, 21.36.

Cieszyn: 17.45.

Chrzanów: 5.10 (kursuje od 31 maja do 2 października), 7.40, 11,22 (p), 14.25. 17.42, 21.30, 21.36.

Dziedzice: 5.10 (kursuje od 31 maja do 2 października) 7,40, 11.22 (p), 14.25, 17.42. 21.30, 21.36.

Żywiec: 17.42.

Lwów: 11,20 (p), 11.25, 10.00 (p), 0.15. Lux-Torpeda). 15.21 (kursuje od 15 maja do 6 października) 18.15 23.05 (kursuje od 15 maja do 6 października).

Zakopane 0.05 (kursuje od 8 października do 15 grudnia), 0.45 (kursuje od 15 maja do 7 października), 3 40 (kursuje od 15 maja do 6 października), 7.25 (kursuje od 15 maja do 6 października), 8.51 (kursuje w niedzielę Lux-Torpeda), 9.15. 13.52 (p), (kursuje od 15 maja do 6 października), 14 35 (kursuje od 13 sierpnia do 19 sierpnia). 14.48 (kursuje w soboty 9.05 (p).

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

Teatr aż do odwołania nieczynny.

KRONIKA KRAKOWSKA

Nowy rok szkolny

Rozpoczął się nowy rok szkolny. W poniedziałek zaroiły się dziatwą krakowskie szkoły. W kościołach odbyły się nabożeństwa, na które dzieci udały się parami ze swojemi sztandarami szkolnemi.

Młodzież szkół średnich poraz pierwszy zjawiła się obowiązkowo w nowych mundurkach. Dotychczas mundurki nie były obowiązujące, to też biedniejsi uczniowie mogli uczęszczać do szkoły w „cywilnych" ubrankach. Przymus mundurkowy jest niezwykle uciążliwy w dzisiejszych ciężkich czasach nietylko z powodu panującego kryzysu, ale także wskutek zniszczenia wywołanego przez powódź, która wiele rodzin doprowadziła do ruiny majątkowej. Mimo to jednak w szkołach średnich zapowiedziano dzieciom, że bez mundurka mają wstęp do szkoły wzbroniony.

Obok mundurków drugiem zmartwieniem dla rodziców są **wysokie opłaty szkolne**, przyczem zauważyć należy, że obok opłat przepisowych pobiera się w szkołach nieobowiązujące opłaty **na komitety rodzicielskie**. Jakkolwiek jednak rodzice nie są zobowiązani żadnemi przepisami do ponoszenia tych opłat, to jednakże.. nie powinni się od nich uchylać.

Przy sposobności rozpoczęcia nowego roku szkolnego przypominamy rodzicom katolickim. że ich **obowiązkiem jest zaopatrywać się zarówno w mundurki dla dzieci, jak i wszelkie przybory szkolne jedynie w firmach katolickich.**

Trzecia pilotka krakowska

21 b. m. odbyła się w Aeroklubie Krakowskim uroczystość wręczenia dyplomu nowej lotniczce, p. Jadwidze Pitulance, stud. U. J., która odbyła swój pierwszy samodzielny lot.

Po pp. Loteckowej i Ziemiańskiej jest to trzecia pilotka krakowska.

O odsłonięcie świątyni Marjackiej

Ze Zw. Architektów wojew. krakowskiego otrzymujemy następujące pismo:

„Zebrani w dn. 16 sierpnia br. podpisani architekci jednogłośnie postanowili prosić komitet parafjalny kościoła Marjackiego w Krakowie o usunięcie wysokiego oparkanienia, zbudowanego dookoła zburzonej „wikarówki", a to dla wykorzystania jedynej możliwości obejrzenia i sfotografowania prezbiterjum kościoła Marjackiego w całej okazałości

Koszta odbicia desek oszalowania i przybicia ich napowrót są tak małe w stosunku do wagi naszej prośby, że nie wątpimy, iż zostanie ona przychylnie przez komitet przyjęta.

Ekielski J., Gałęzowski J., Górecki H., Iseppi A., Jamroz J., Koniuszewski J. Kopeć K., Krzyżanowski A., Lasczka wowarczyk S., Sachse F. Struszkiewicz B., Litwin E., Ogłódek J., Oleś Z., Pi- J., Szyszko - Bohusz A., Szmejder R, Świszczowski S.. Wetzstein J., Wojtyczko Ludwik, Zgórski W., Zeleński S.

Kinoteatr „Świt" „Bandyta - detektyw"

Nasza młodzież bardzo lubi kino „Świt".

Dlaczego? Zaraz zdradzę tajemnicę. Oto kino to wyświetla często ulubione przez młodzież filmy „cowboyskie". Akcja takiego filmu zawsze oparta jest na walce szlachetnego „cowboy'a" z bandą zbirów stepowych. Zbiry hulają i wyczyniają wiele złego, aż wreszcie przychodzi „kryska na Matyska" i zbrodniarzy dosięga karząca ręka sprawiedliwości. Oczywiście, dzięki nadzwyczajnym sztuczkom głównego bohatera filmu.

Wprawdzie przysłowie łacińskie mówi: „nec Hercules contra plures", ale nasi reżyserowie filmowi niewiele sobie z tego robią. Proszę sobie wyobrazić, co to za uciecha dla naszych kinomanów z trzecich i czwartych miejsc, gdy Tom Mix czy George O'Brien, napadnięty przez kilku zbirów, wali ich po łbach, że aż miło, przewraca wszystkich przeciwników, a sam wychodzi zwycięsko z tych opresyj. Co wtedy wrzasku w kinie! O mało się ściany nie zawalą od oklasków...

Dawniej młodzież w wieku szkolnym, zwłaszcza męska, lubiała rozczytywać się w „cudownych" opowieściach o Buffalo Billu, Jacku Texasie i Scherlocku Holmesie. Dziś nasze zuchy chodzą na — filmy cowboyskie. Nie ulega wątpliwości. że jest to z większym pożytkiem dla naszej młodzieży.

Film „Bandyta detektyw", grany obecnie w kinie „Świt"; należy do kategorji filmów cowboyskich. **Ken Maynard**, oczywiście w kapeluszu z dużem rondem, na ślicznym koniu, dokazuje brawurowych czynów. Przystaje on pozornie do bandy poto tylko, aby ją zniszczyć i wyswobodzić swą ukochaną. którą bandyci porwali dla wymuszenia okupu. Czyny Ken Maynarda witane są przez publiczność kinową hucznemi oklaskami, którym towarzyszą krzyki chłopców przejętych akcją filmu. **T. M.**

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „A. L. 14" i rewja.
MUZEUM: nieczynne.
ATLANTIC: „Szpieg nr. 33" i „Pocałunek skazańca".
APOLO: „Symfonja serc".
BAGATELA: „Zakazana melodja". wja „Jak się bawić, to się bawić".
DOM ŻOŁNIERZA: „Kobieta, która cię nigdy nie zapomni".
PROMIEŃ: „Węgierska miłość" i „Noc w Budapeszcie".
SZTUKA: „Wróg we krwi".
SŁONKO: „Moje marzenie" i rewja „Goło, ale na wesoło".
ŚWIT: „Bandyta detektyw".
UCIECHA: „Kobiety w jego życiu".
WANDA: „Cesarskie łowy".

—o—

KOMUNIKATY

WYCIECZKA DO GDYNI. Liga Morska i Kolonjalna w Krakowie organizuje poraz ostatni wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Gdyni. Wyjazd z Krakowa nastąpi dnia 25 **bm.** o godz. **14-tej.**

Co zwiedzać w Krakowie

ZABYTKI — MUZEA — WYSTAWY

MUZEUM NARODOWE

I. **GALERJA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ** zamknięta aż do odwołania.

II. **ODDZIAŁ IM. EMERYKA HR. HUTTEN - CZAPSKIEGO.** Wolska 10. Numizmatyka, grafika, druki, broń i przemysł artystyczny. Środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

IV. **ODDZIAŁ IM. FELIKSA JASIEŃSKIEGO,** ul. Szczepańska 11. Okazy sztuki polskiej i japońskiej, dywany, sprzęty z różnych epok itd. O otwarciu poszczególnych wystaw zawiadamia się osobnemi ogłoszeniami. Codziennie od 10—14. Wstęp zł. 1.

V. **ODDZIAŁ IM. ERAZMA BARĄCZA,** wschodnie, broń sprzęty, malarstwo XIX Karmelicka 51. Kilimy polskie, dywany wieku. W środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

VI. **WIEŻA RATUSZOWA,** Rynek Gł. Zabytki rzeźby polskiej w oryginałach kamiennych i odlewach gipsowych. Niedziele i święta od godz. 10—14. wycieczki także w innym czasie za uprzedniem zgłoszeniem. Wstęp gr. 50.

III **DOM I MUZEUM JANA MATEJKI,** ul. Florjańska 41. Zbiory Jana Matejki i artystyczna po nim spuścizna. Codziennie od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

VII. **BARBAKAN,** zabytki sztuki fortyfikacyjnej, otwarty codziennie od godz. 10—14 Wstęp gr. 50 od osoby.

WIEŻA MARJACKA, codziennie od godz. 10—14. Wstęp gr. 50, wycieczki gr. 25.

MUZEUM XX CZARTORYSKICH, ul. Pijarska 6. Zwiedzanie grupami pod kier. funkcjonarjuszów muzeum we **wtorki i piątki** o godz. 10, 11 i 12. Wycieczki mogą zwiedzać w innym czasie po porozumieniu się z dyrekcją.

MUZEUM ETNOGRAFICZNE, Wawel 7, codziennie od godz. 10—13. Wstęp gr. 50. Młodzież i wycieczki gr. 20. wycieczki szkolne od godz. 9—16 za opłatą gr. 10 od osoby.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE P.A.U., ul. Sławkowska 17, codziennie od godz. 10 do 13. Wstęp gr. 50.

NOCNE DYŻURY LEKARZY dnia 23 sierpnia. Dr Eibenschütz Stanisław, Radziwiłłowska 17, tel. 119-01. Dr. Herschdörfer Ozjasz, Dietla 58, tel 143-99. Dr. Sperling Rachela, Józefitów 10, telefon 127-03 Dr. Stanowski Józef. Łobzowska 45, tel. 174-42.

NOCNE DYŻURY APTEK, dnia 23-go sierpnia. W Krakowie: Apteka pod Białym Orłem, Rynek A-B 45 Apteka, Łobzowska 6. Apteka pod Świętą Kingą, Grzegórzecka 9 Apteka pod Złotym Lwem, Długa 4. Apteka pod Murzynem Krakowska 19 **W Podgórzu:** Apteka pod Koroną, Rynek 9.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES WYCHOWANIA MORALNEGO. W dniach od 10 do 15 września br. obradować będzie w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim **międzynarodowy kongres wychowania moralnego**, w którym weźmie udział kilkaset osób, reprezentujących cały szereg państw.

DRZEWO WOLNOŚCI OTRZYMA TABLICZKĘ. Drzewo wolności, rosnące na plantach przy Teatrze im. J. Słowackiego, ma otrzymać tabliczkę z wyjaśnieniem, że drzewo zostało zasadzone w **roku 1792**, w pierwszą rocznicę Konstytucji 3-go maja. Jak już pisaliśmy, data zasadzenia drzewa jest sporna.

SKŁADKI NA POWODZIAN. Do Kasy w Ratuszu miejskim złożono na rzecz powodzian Województwa Krakowskiego wskutek ogłoszonej swego czasu odezwy następujące składki: Księża Kanonicy Regularni Laterańscy Bożego Ciała zł. 50, Stowarzyszenie b. Więźniów Politycznych Koło Krakowskie — zebrane od członków zł. 50, Baranowski Aleksander zł. 10, Berenhaut Ignacy zł. 10. Bross Ignacy zł. 10, Inż. Flach Emil zł. 15, Fleischer Michał 1 zł., Fryling Mieczysław zł. 5, Gartenberg J. zł. 10. Gottlieb Zygmunt zł. 10, Grobler R. zł. 5, Herzog Samuel zł, 5, „Hydraulika" zł. 10, Kawałek L. W. zł. 10, L. L. zł. 10, Inż. Mehl zł. 2, Mirisch Adolf zł. 5, Müller E. zł. 10, Schönthaler Wilhelm zł. 5, Singer S. zł. 20, Weingrün Józef zł. 10. Wasserberger zł. 10.

Kronika lwowska

(a) **NOŻE W RĘKU AWANTURNIKÓW.** Michał Ochrym i brat jego Stefan, zetknęli się wczorajszej nocy na ul. Ruskiej z Marjanem Wichowiczem, w którego towarzystwie znajdowała się Anna Flik (ul. Tkacka 3). Jeden z Ochrymów pozostawał dawniej na „przyjacielskiej" stopie z ową Anusią z ul. Tkackiej, to też gdy zauważył ją w towarzystwie nowego „przyjaciela", zapałał ku obojgu taką nienawiścią, iż dobył noża i przy pomocy brata, również uzbrojonego w nóż, pokiereszował swą byłą donnę i jej towarzysza. Ochrymowie spoczęli za kratkami, — zaatakowana nożami para szukała pomocy na Pogotowiu Ratunkowem.

(a) **POŻAR POD LWOWEM.** Borki Dominikańskie pod Lwowem przedwczoraj dwukrotnie osłonięte były pożarną łuną. Dogasały jeszcze zgliszcza na folwarku OO. Dominikanów, gdy wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarskich Katarzyny Maćko. Pożar wybuchł o północy skutkiem wadliwej budowy komina i zniszczył cały dach zagrody. Energiczna akcja ratunkowa zapobiegła rozszerzeniu się groźnego żywiołu.

(a) **ZATRUCIE GRZYBAMI.** Wśród objawów zatrucia grzybami zachorował wczoraj Michał Zachodyło i żona jego Wiktorja, zamieszkali przy ul. św. Marcina 37. Pogotowie ciężko chorych przewiozło do szpitala powszechnego.

(a) **JESZCZE JEDEN... KOHN.** Pod zarzutem wymuszania akwizycyj od firm lwowskich, aresztowany został wczoraj niejaki Alfred Kohn Konarski (!), zamieszkały w Warszawie, występujący w charakterze akwizytora „Informatora o dostawach rządowych i samorządowych". Jeszcze jeden — Kohn

Otwarcie Izby Rzemieślniczej w Krakowie

Wojewoda Krakowski reskryptem z dnia 16 sierpnia br. zarządził na podstawie reskryptu Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 31 lipca br. otwarcie Izby Rzemieślniczej w Krakowie na dzień 23 sierpnia br., godzina 10 rano, w lokalu Izby Rzemieślniczej w Krakowie, ul. Św. Anny 9, I. piętro.

Przepisy do ordynacji podatkowej

Ministerstwo Skarbu opracowało obszerne wyjaśnienie do wydanej ostatnio ordynacji podatkowej. W pierwszych dniach m. września ogłoszone zostaną przepisy o nowych wzorach zeznań podatkowych; o nowym systemie wymiaru podatków; o przysiędze podatków i t. p.

Ordynacja podatkowa wejdzie w życie z dniem 1 października r. b.

Audycje radjostacji krakowskiej

Czwartek, dnia 23 sierpnia 1934 r.

6.30 Aud. poranna z Warszawy. 7.25 Program na dz. bież. i wiad. lokalne. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 Transm z Warszawy. 12.10 Koncert zespołu kameralnego pod dyr. dr. A. Hermana. 13.00 Transmisje z Warszawy. 13.20 Płyty. 14.00 Transm z Warszawy. 16.00 Aud muzyczna z Warszawy. 16.45 Muzyka lekka z płyt. 17.00 „Skrzynka pocztowa“ — inż S. Broniewski. 17.15 Koncert kameralny. 18.00 Odczyt z Warsza. [illegible] ze Lwowa 19.15 Rozmaitości, komunikaty. 19.25 Program na dz. nast. 19.30 Transmisje z Warszawy. 19.55 Lokalne wiad. sport. 20.00 „Myśli wybrane“ z Warszawy 20.02 „10 minut o teatrze“. 20.12 Tr z Warszawy. 21.00 Capstrzyk marynarki wojennej z Gdyni. 21.02 Pogadanka „Jak starożytni oswajali zwierzęta“, wygł. dr. K Bulas, as. U. J 21.12 Koncert popularny z Warszawy. 22.00 Odczyt pt „Jak trudno jest zrozumieć prawdę nauki“ wygł. dr. W. Wilkosz, prof. U. J. 22.15 — 23.05 Trasm z Warsz.

Z SĄDU KRAKOWSKIEGO

Demonstrował po wyroku

W poniedziałek odbyła się przed krakowskim sądem okręgowym karnym rozprawa przeciwko **Bolesławowi Kwaśniakowi** oskarżonemu o czynne targnięcie się na posterunkowego i o kradzież. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał Kwaśniaka na **półtora roku więzienia.** Kwaśniak, opuszczając salę rozpraw, zawołał: **„dziękuję za wyrok, teraz się wyroki wydaje na grandę“.** Usłyszawszy to, prokurator dr Boryczko kazał aresztować Kwaśniaka i sporządzić przeciw niemu nowe doniesienie.

Po ośmiu miesiącach aresztu śledczego

W poniedziałek opuścił więzienie św. Michała przebywający tam od 8 miesięcy w areszcie śledczym Stanisław Kubiniec, ślusarz kolejowy z Szarowa pod Krakowem, pozostający pod zarzutem zamordowania swej żony i trzechletniego syna. **Z braku dowodów winy** śledztwo zostało umorzone i prokurator wydał polecenie wypuszczenia Kubińca z aresztu. Podejrzenia skierowane przeciwko Kubińcowi oparte były **na śladach krwi, znalezionych na chusteczce do nosa i w teczce.** Ekspertyza biegłych wykazała, że krew znaleziona w teczce jest **pochodzenia zwierzęcego,** a krew na chusteczce nie należy do grupy krwi zamordowanych.

„Czy warto być złodziejem“?

Na murach i parkanach miasta pojawiły się przed niedawnym czasem afisze, reklamujące książkę Laksbergera pt. „Czy warto być złodziejem“. Afisze głosiły, że ilustracje książki zostały wykonane przez Schenkirzyka i Bobrzeckiego, przebywających obecnie w areszcie śledczym morderców śp. Anny Garucarzówny. Podobno jednak, jak twierdzi matka Schenkirzyka, wspomniane ilustracje nie są wykonane przez jej syna.

Napad na plantach

W ub. poniedziałek nieznany osobnik napadł na plantach niedaleko kawiarni Zakopianki na Jana Michalika, robotnika zam. przy ul. Krowoderskiej 70 i zranił go nożem w ramię. Napadnięty udał się na Pogotowie Ratunkowe i po opatrzeniu rany poszedł do domu.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy w twoim lokalu wisi nalepka, świadcząca, że opodatkowałeś się na rzecz powodzian?

PRZETARGI

FUNDUSZ KWATERUNKU WOJSKOWEGO ogłasza przetargi nieograniczone na następujące roboty w dniach i godzinach otwarcia ofert podanych niżej:

Dnia 3 września b. r. godz 12'15 1. na budowę domu dla oficerów, 2. na budowę domu dla podoficerów w Gródku Jagiellońskim;
godz. 12'30 3. na wykonanie instalacji centr. ogrzew. i wodoc. kan. w budynkach mieszkalnych dla Administracji Sanatorjum Wojskowego w Otwocku;
Dnia 4 września b. r. godz. 12'15 1. na konstrukcje witryn, bram, balustrad częściowe okładanych białym metalem oraz roboty szklarskie i lustra w gmachu na Krak. Przedmieściu,
godz. 12'30 2. na wykonanie wnętrz gabinetów w gmachu przy Al. Szucha, przez obicie ścian materją lnianą i wykonanie szpaletów drzwiowych i okiennych czystą robotą stolarską;
Dnia 8 września r. b. godz. 12'50 1. na budowę domu dla podoficerów w Porubanku pod Wilnem.

Oferty na powyższe roboty należy składać w lokalu Dyrekcji P. K. W. Warszawa, ul. Śmiała 31, najpóźniej na godzinę przed przetargiem. Oferty nadesłane pocztą muszą być dostarczone w terminach wyżej podanych. Wadjum w wysokości 1% sumy oferowanej w gotówce należy składać do Banku Gospodarstwa Krajowego na konto Nr. 1288, w papierach wartościowych, objętych okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 10. IX. 1927 r. — do Kasy P. K. W.

Budowa domów w Gródku Jagiellońskim i w Porubanku zostanie oddana za sumę ryczałtową, stałą przez cały czas budowy, pozostałe roboty po cenach jednostkowych, stałych przez cały czas budowy.

Kosztorysy, warunki szczegółowe można otrzymać w Kancelarji P. K. W. Warszawa, Śmiała 31 na 8—10 dni przed przetargiem od godz. 10 do 12-ej. Rysunki na budowę domów w Gródku Jagiellońskim mogą firmy zamawiać w f-mie światłodruków Jan Brodzisz, Lwów, Chorążczyzna 27. Przy niniejszem zawiadamia się, że Dział Techniczny P. K. W. przyjmuje interesantów od godz. 12 do 14-tej. 1049

Z giełdy krakowskiej

Waluty

Kraków, 18 sierpnia.

W dniu wczorajszym płacono na krakowskim rynku pieniężnym za dolara 5.17 do 5.21, funt ang. 26.45 do 26.65 frank szw. 171 do 173, markę niem. 189 do 194. szyling austr. 97 do 99, koronę czeską 21.70 do 21.95.

Giełda zbożowa

Kursa ustalone na podstawie cen orjentacyjnych

Pszenica dwor. czerw. stand.	21.00—21.25
Pszenica biała stand.	20.75—21.00
Pszenica targowa stand.	19.50—20.00
Pszenica nowa przemiałowa	19.00—20.50
Żyto dworskie stand.	16.50—16.75
Żyto targowe stand.	16.00—16.50
Żyto stare stand.	16.50—17.00
Owies dworski stand.	14.00—14.50
Owies targ. stand.	13.50—13.75
Jęczmień browar. stand.	16.00—17.50
Jęczmień na krupy stand.	15.00—15.50
Łubin żółty na karmę	10.00—10.50
Łubin żółty do siewu	11.00—12.00
Makuchy rzepakowe	17.50—18.50
Makuchy lniane	23.00—24.50
Soja	23.00—24.00
Siano słodkie	8.50— 9.00
Siano średnie	7.00— 7.50
Siano kwaśne	6.00— 6.50
Koniczyna pastewna	10.00—11.00
Słoma długa	3.50— 3.75
Słoma mierzwa luzem	3.00— 3.50
Ziemniaki stołowe	4.00— 4.50
Rzepak zimowy z workiem	39.00—40.00
Rzepik czyszczony słodki	42.00—43.00
Mak niebieski z workiem	48.00—50.00
Kminek kraj. czyszczony	115.00—120
Mąka pszenna gat. IA	37.00—37.50
Mąka pszenna gat. IB	36.00—36.50
Mąka pszenna ID poznańsk.	33.00—34.00
Mąka pszenna I. razowa	27.00—27.50
Mąka żytnia I. gat.	27.00—27.50
Mąka żytnia I. gat.	26.00—26.50
Mąka żytnia II. g. sitkowa	17.00—17.50
Otręby żytne stand.	11.00—11.25
Otręby pszenne średnie.	12.00—12.25
Pęcak fabryczny z workiem	25.00—26.00
Pęcak chłopski bez worka	21.00—22.00
Siekanka jęcz. fabr. z work.	25.50—26.50
Siekanka chłop. bez worka	22.00—23.00
Kasza jaglana chłopska	38.00—40.00
Kasza tatarczana cała	47.00—49.00
Kasza tatarczana łamana	45.00—47.00

Ceny orjentacyjne wypośrodkowane przez Komisję notowań na podstawie nieoficjalnych transakcyj oraz podaży i popytu. Tendencja spokojna — dowozy średnie.

CENY I SPĘD BYDŁA I NIEROGACIZNY

W tygodniu od 4. 8. do 10. 8. br. spędzono na targi. buhaji 149, wołów 72, krów 152, jałówek 88, cielat 671, nierogacizny 602, razem 1734 zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wagi: buhaje: I. 0.47—0.66, II. 0.40—0.47; woły: I. 0.67—0.75, II. 0.55—0.67, III. 0.47—0.55; krowy: I. 0.58—0.66, II. 0.44—0.58, III. 0.41—0.44; jałówki: I. 0.66—0.75, II. 0.50—0.66, III. 0.40—0.50; cielęta: I. 0.83—0.92, II. 0.56—0.83; III. 0.49—056; nierogacizna: I. 0.90—0.96, II. 0.72—0.90, III. 0.68—0.72. Bitej wagi: nierogacizna. I. 1.17—1.25, II. 1.10—1.17, III. 0.95—1.10.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 1621 szt., na konsumcję innych gmin 113 szt., pozostało niesprzedanych 19 sztuk.

Przebieg handlowy: Spęd wszystkich gatunków zwierząt rzeźnych silniejszy, niż w ubiegłym tygodniu. Transakcje normalne. Usposobienie spokojne.

Dźwięki mechaniczne w radjo

Z chwilą rozpowszechnienia się radja — zdawało się wszystkim, że podkopiono zupełnie cały przemysł gramofonowy. Tymczasem, nietylko że do tego nie doszło, ale przeciwnie — **radjo stało się świetnym propagatorem gramofonu,** zamieszczając w swych programach sporą ilość muzyki z płyt. I niemal, że zapomniano zupełnie o pierwotnych obawach, gdy wyłoniło się całkiem **nowe zagadnienie,** jakiem jest stosunek muzyki z płyt. do muzyki nadawanej ze studja lub sali koncertowej. Radjosłuchacze w ocenie swej podzieleni byli — jak zresztą zwykle — na dwa zupełnie skrajne obozy, entuzjazmujące się wyłącznie jednym typem muzyki: bądź to „żywej“ (ze studja), bądź mechanicznej (z płyt). Z przytaczanych a sprzecznych argumentów, każdy prawie był słuszny i oparty na racjonalnych przesłankach.

Polskie Radjo trafnie rozwiązało to nasuwające się zagadnienie programowe. Przysłowiowy **„złoty środek“** i w tym wypadku w całej pełni znalazł zastosowanie. Utrzymanie stałego stosunku procentowego między jednym typem muzyki a drugim było wynikiem praktyki życiowej. Dziś niema już prawie malkontentów, krytykujących dysproporcję w nadawaniu mechanicznych czy też „żywych“ dźwięków.

Wspomnieć również wypada o bardzo miłych t. zw. **„koncertach z płyt na życzenie radjosłuchaczy“.** W ten sposób zaspakaja się bezpośrednio artystyczne wymogi abonentów. Dlatego ten typ audycyj stanowczo nie powinien zniknąć z programów którejkolwiek z rozgłośni.

Tu pod pióro krytyki nasuwają się jeszcze pewne uwagi. Zdarzały się wypadki, że w czasie „koncertu z płyt“ słyszeliśmy **płyty zdefektowane,** lub też aparat gramofonowy nie funkcjonował należycie, a i tempo bywało nieraz nieodpowiednie dla danego utworu. Tego rodzaju niedopatrzenia czy usterki, bezwarunkowo powinny zniknąć.

W związku z wymienionemi uwagami, wypadałoby zanotować jeszcze jedno: często zdarza się, że powstałe przerwy programowe wypełnia się doraźnie jedną czy paroma płytami. Rzecz to całkiem słuszna i... wygodna. Ale wymagać należy, by płyty w tym czasie nadawane, sharmonizowane były z nastrojem i poziomem artystycznym audycji poprzedniej, tak — by nie wywoływały rozdźwięku u słuchających przez czas dłuższy programu. „Rozdźwięk nastrojowy“ jest rzeczą bardzo niemiłą, a często zaważa na ocenie słyszanej poprzednio audycji.

Porzucając temat muzyki gramofonowej w radjo, pragnę parę słów poświęcić dwom audycjom słuchowiskowym. Nadawane z Warszawy — dla najmłodszych udramatyzowane opowiadanie o **„Kłopotach Promyka“** przeniosło młodych słuchaczy w czarowny **świat bajki.** Barwność i dźwięczność złączyły się w tem przemiłem słuchowisku. Istotnie, zaliczyć je można do najlepszych z tego typu.

Lwów nadawał doskonale wyreżyserowane słuchowisko w/g. Beaumarchais p. t. **„Cyrulik Sewilski“.** Gdybyśmy chcieli słusznie pochwalić wykonawców, należałoby wymienić **wszystkich** w kolejności, w jakiej słyszeliśmy przy zapowiadaniu audycji.

Natomiast można mieć pewne zastrzeżenia co do ekspresji akustycznej, zastosowanej w tem słuchowisku. N. p. w pewnem miejscu tupot nóg wybiegającej Rozyny — mógł przed oczyma słuchaczy wywołać obraz raczej... żołnierza, niż zwiewnej postaci kobiecej. Były to jednak drobne „przeciągnięcia“, nie wpływające zbytnio na **dobrą całość.**

r. R.

Wiadomości sportowe

Niemka, czy Polka? Na mistrzostwach lekkoatletycznych świata w Londynie, rekordzistka nasza Walasiewiczówna poniosła sensacyjną porażkę, przegrywając do Krauss 100 i 200 metrów. Zwycięstwo Niemki w biegu na 200 metrów było wątpliwe, jednak zdjęcie wykazuje niezbicie, że Polka przegrała nieznacznie o centymetry, ale zasłużenie. Powyżej finał powyższego biegu.

MOTYWY WYCOFANIA SIĘ STRZELCA Z LIGI

W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości, dotyczącej wycofania się klubu sportowego „Strzelec“ z Siedlec z rozgrywek ligowych, dowiadujemy się, co następuje: Do zarządu klubu sportowego Cracovia nadeszło pismo z klubu Strzelec z zapytaniem, czy zarząd Cracovii zrezygnuje z kwoty 350 zł., jaką klub ten jest winien Cracovii, oraz czy zarząd Cracovii nie będzie miał żadnych pretensyj finansowych w razie wycofania się Strzelca z rozgrywek ligowych. Na zapytanie to Cracovia wyraziła swą zgodę tem bardziej, że koszta przejazdu Cracovii do Siedlec wyniosłyby około 1000 zł., co znów obciążyłoby drużynę siedlecką.

TRASA WYŚCIGU BERLIN — WARSZAWA

Dziś rozpoczął się międzypaństwowy wyścig kolarski Polska — Niemcy, rozgrywany na trasie Berlin — Warszawa. Trasa prowadzi do Piły (250 klm.), stamtąd do Poznania (103 klm.), do Kalisza (170 klm.), do Łodzi (111 klm.) i Warszawy (140 klm.). Wyścig zakończony zostanie w Warszawie prawdopodobnie w niedzielę 26. bm. o godz. 17.30. Drużyny składają się z 16 kolarzy każda. O zwycięstwie decyduje suma najlepszych czasów reprezentacji na wszystkich etapach.

OLECKI STARTUJE?

Olecki, który uległ ciężkiemu wypadkowi podczas kolarskich mistrzostw świata, opuścił wczoraj szpital i wyjechał do Berlina. Mimo, że rana silnie mu jeszcze dokucza, Olecki chce koniecznie wziąć udział w wyścigu Berlin — Warszawa. Lekarze lipscy zabronili Oleckiemu stanowczo uprawiania wszelkich sportów przez okres co najmniej 2 tygodni.

SUKCES KOŹMIANOWEJ W WYŚCIGU GÓRSKIM

MONTMARAULT. Automobilowy wyścig górski w Eymoutiers. zakończył się zwycięstwem Cazeana w kategorji sportowej. Startująca w tym wyścigu Polka **Koźmianowa zajęła drugie miejsce** w tej kategorji, **a pierwsze w swojej klasie.**

PIERWSZY DZIEŃ MIĘDZYNAROD. MISTRZOSTW TENNISOWYCH

Wczoraj na kortach Legji rozpoczęły się międzynarodowe tennisowe mistrzostwa Polski. Spotkania dzisiejsze były następujące: Tłoczyński — Małcurzyński 6:2, 6:0, 6:3, Herbst — Majewski 6:4, 6:2, 0:6, 6:4, p. Nommik (Estonja) — Racibowska 6:0, 6:1, Neumanówna — Fryszczynowa 7:5, 6:4, Horn (Niemka) — Neumanówna 6:0, 6:1, Tarasiewicz — Liebling przerwane przy stanie 6:3, 6:1, 5:7, 4:6, 6:6.

Dziecko bez nazwiska

Sucha, kronikarska notatka: „W bramie realności przy ulicy... jakaś nieznana kobieta porzuciła dziecko płci męskiej, liczące około 9 miesięcy. Dziecko oddano do domu podrzutków, za wyrodną matką policja wdrożyła poszukiwania“.

Poszukiwania nie dały rezultatu. W przytułku chowa się dziecko bez ojca, bez matki, **bez nazwiska.** Nie wpisane do żadnego rejestru, nie figuruje w żadnych aktach, istota bezosobowa. Jedynym jego dokumentem, to mała kartka do pieluszek przypięta, na której niezgrabną ręką wypisała: „Chrzczony, na imię mu Michaś, ma 3 miesiące“. **Tragedja małej istotki,** której całą winą jest to, że przyszła na świat...

Ale dziecko rośnie i **bezimienną istotą wiecznie pozostać nie może.** Na mocy ustawy z dnia 1-go lipca 1926 roku i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8-go kwietnia 1927 roku odnośne urzędy mogą dzieciom nieznanych rodziców nadawać dowolnie obrane nazwiska.

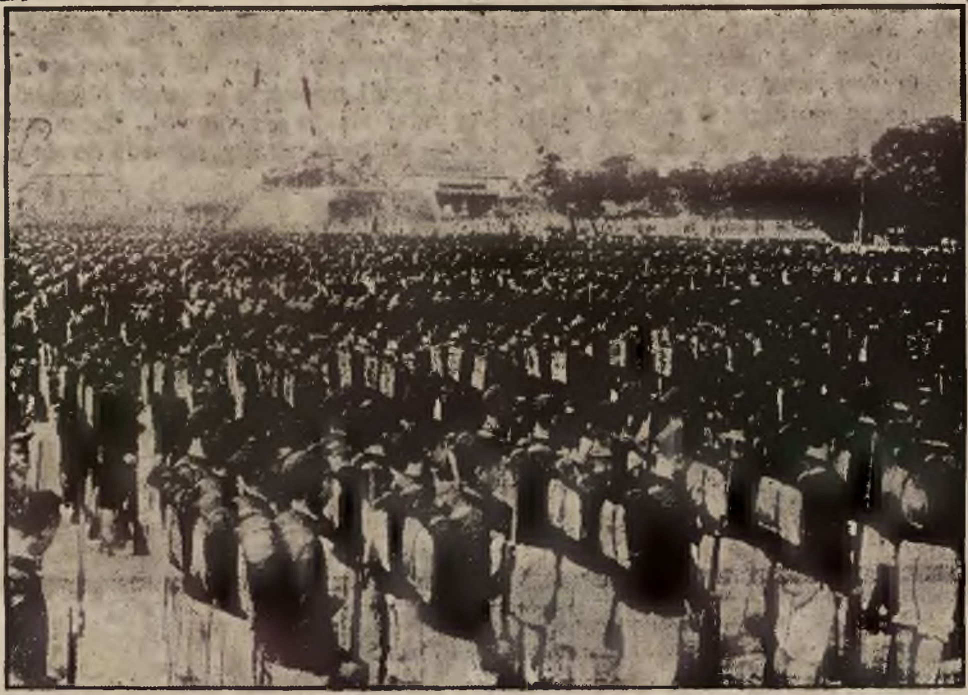
W ostatnim numerze (189) „Monitora Polskiego“ **mamy właśnie wykaz takich** dzieci, którym Komisarjat Rządu na m. stoł. Warszawę nadał nazwiska. Są to częściowo nazwiska **urabiane na miejscu,** częściowo **wzorowane na już istniejących;** nadaje się podrzutkom także **nazwiska znane,** nieraz nawet o historycznem brzmieniu, co jest może rzeczą niewłaściwą i może nieraz wywołać sprzeciw osób zainteresowanych.

Oto kilka nazwisk, nadanych ostatnio w porządku alfabetycznym: Afrycka, Antoniak, Buranowicz, Biażewski, Chrobicki, Ciukowicz, Dawiński, Dobrzanowska, Górczycki, Grabowski, Jasnoburski, Jarczyńska, Kański, Korysławski, Lwowiński, Nefarski, Rackowski, Stanicki, Trubińska, Urwecka, Zarczuk i t. d.

Podrzutkom żydowskim nadaje się popularne żydowskie nazwiska, a więc: Bursztyn, Bogner, Engler, Gewercman, Kirscheibaum, Libchaber, Pejsachowicz, Rozenfeld, Rozenblum, Zylberzwaig itd.

Dziecko **usunięte przez** matkę **poza nawias społeczeństwa,** dostaje się w szeregi **rówieśników legalnego pochodzenia,** uzyskując te same, co i oni prawa i przywileje.

t. u.

Mimo gadania o rozbrojeniu — wszędzie to samo! Na zdjęciu widzimy japońską młodzież szkolną ćwiczącą się skwapliwie w rzemiośle wojennem

Czyżby odkrycie bajecznej Kolchidy?

Sensacyjne wyniki sowieckiej wyprawy naukowej

O ile wierzyć można nadchodzącym z Moskwy wiadomościom, — uczeni geologowie sowieccy dokonali odkrycia, które zelektryzuje cały świat naukowy i — finansowy.

Mianowicie w poszukiwaniu nowych złoży rudy żelaznej, ekspedycja złożona z ośmiu członków, wyruszyła w zeszłym roku **w okolicę Ingur.**

Odkryto tam **pokłady rudy.** Ale członków ekspedycji **czekała** inna, większa niespodzianka. Jak się pokazało, **piasek rzeczny zawiera ogromne stosunkowo ilości złota.** Zbadano narazie jedną tylko potężną ławicę piaskową, 800 m. długą, a 120 m. szeroką. Podobnych ławic jest tam mnóstwo.

Gdy się zważy, że **z jednego m. kubicznego tego** piasku można wydobyć 8 **gramów czystego złota,** — pokazuje się, **że** ma się tu do czynienia z prawdziwą „żyłą złota“ w dosłownem znaczeniu tego słowa.

Natomiast **archeologów** odkrycie to interesuje z innego względu: opierając się na opisach **legendarnej Kolchidy,** uczeni doszli do wniosku, że odkryte przez nich pokłady złota są właśnie **identyczne** z tą legendarną krainą, do której Jazon ze swymi towarzyszami **wybrał się** na zdobycie „złotego runa“.

Cuda głębin morskich

Nadchodzą obecnie bliższe szczegóły o naukowe, wyprawie w głąb oceanu, którą podjął znany badacz amerykański **dr. William Beebe.**

Jak wiadomo, opuścił się on w hermetycznie zamkniętej kuli na głębokość **przeszło 900 metrów w** głąb morza. Poprzez grube szyby kwarcowe obserwował tajemniczy, otaczający go świat zwierząt morskich.

Począwszy od głębokości 200 mtr. nieprzeniknione początkowo mroki **stopniowo się rozjaśniają,** dzięki niezliczonym świecącym rybom.

Otchłanie morskie przypominały **firmament niebieski,** usiany świecącemi gwiazdami. Były chwile, gdy promieniowanie tych ryb było tak **intensywne,** iż rywalizować mogło ze światłem **potężnych reflektorów,** w które zaopatrzoną była kula dr. Beebe'a.

Co się tyczy **bajecznych „potworów“** morskich, kryjących się rzekomo w otchłaniach oceanów, to dotychczasowe badania dr. Beebe'a nie dają w tym kierunku żadnych danych.

Największy aparat fotograficzny

W dobie rekordów nie od rzeczy **będzie powiedzieć parę słów o skonstruowanym świeżo olbrzymim aparacie fotograficznym,** przeznaczonym do **robienia map topograficznych i geodezyjnych.**

Aparat ten, skonstruowany naturalnie w Ameryce, **waży 14 ton** i mieści wewnątrz kompletną ciemnię. odpowiedniej wielkości. Chcąc wywołać zdjęcia **fotograf wchodzi poprostu** do wnętrza aparatu, gdzie ma wszystkie potrzebne **utensylia do dyspozycji.**

Klisze mierzą nie mniej jak 50 stóp **kwadratowych,** a zdjęcia odznaczają się nadzwyczajną precyzją i ostrością.

Kronika kulturalna

Proces o „skróconą“ Trylogję

Znana w okresie przedwojennym ze swych wydawnictw firma Zuckerkand'a **w Złoczowie** wpadła na zły i szkodliwy pomysł wydania **„skróconej“ Trylogji Sienkiewicza.** Autorka tego „skrótu“, niejaka p. Janina S., połączyła w całość wyjątki z Ogniem i Mieczem, Potopu i Pana Wołodyjowskiego, dając małowartościowe streszczenie wielkiego dzieła.

Przeciw tego rodzaju metodom wydawniczym wystąpił **Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie,** który w roku 1920 nabył od dzieci Henryka Sienkiewicza wyłączne prawo do wydawania wszystkich dzieł sienkiewiczowskich. Występujący imieniem Ossolineum mec. **Czudowski,** spowodował zajęcie matryc oraz całego nakładu „skróconej“ Trylogji. Epilog opisanej sprawy rozegra się przed Sądem Okręgowym w Złoczowie.

* * *

Tyle nasz korespondent złoczowski. Ze swej strony chcemy zwrócić uwagę na niesłychaną metodę wydawniczą, polegającą na „skracaniu“ arcydzieł literackich. W ustawie o prawie autorskiem istnieje wprawdzie art. 58, który chroni dzieła pisarskie przed odzieraniem ich z wartości literackiej i artystycznej. Niemniej jednak anonimowe i nieanonimowe wydawnictwa zalewają rynek księgarski rozmaitego rodzaju „brykami“ i „skrótami“, przeznaczonemi „dla użytku młodzieży szkolnej“.

Powołane czynniki powinny czemprędzej ukrócić działalność tych wydawnictw w imię interesu kultury.

(wł. p.)

Nowy sezon w teatrze krakowskim

Teatr miejski im. J. Słowackiego rozpocznie sezon zgodnie z tradycją wystawieniem jednego z dramatów Słowackiego, w tym roku „Lilli Wenedy“ w nowej inscenizacji prof. Frycza i opracowaniu scenicznem dyr. J. Osterwy Inauguracyjne przedstawienie sezonu zimowego odbędzie się z końcem września.

Przed otwarciem nowego sezonu teatr krakowski, w związku z obecnym ruchem turystycznym, wystawi szereg sztuk lżejszych, a więc 1 września komedję węgierską pt. **„Kryzys zwyciężyłem“** a następnie 8 września komedję muzyczną Granichstädtena pt. **„Domek z kart“. W obu tych sztukach wystąpi gościnnie** p. Marjusz Maszyński.

Równocześnie we wrześniu rozpocznie swą pracę **Teatr Szkolny,** wystawiając dla młodzieży szkół średnich najpierw jeden z dramatów Słowackiego. następnie jedną z komedyj Al. Fredry.

W tym sezonie również uruchomiony będzie **Teatr dla najmłodszych.** Przedstawienia tego teatru otworzy sztuka krakowskich autorów Bileżanki i Tommy'ego pt. „Robinzon Kruzoe“ w inscenizacji prof. Frycza.

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Opłaty w szkołach średnich

Ministerstwo W. R. i O. P: zarządziło, iż w bieżącym roku szkolnym pobierane będą w państwowych szkołach średnich zmienione opłaty.

Taksa za egzamin wstępny do klasy pierwszej lub wyższej wynosi 10 zł., za egzamin dojrzałości 12 zł., za egzamin dorzałości dla eksternów — 60 zł., Za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości — 11 złotych.

Administracyjna taksa roczna wynosi 220 zł. Uczniowie wstępujący po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej płacą taksę administracyjną w kwocie 223 złotych.

Majątek ubezpieczeń społ. przekroczył 1,134.000 zł.

Specjalna komisja do badania stanu lokat instytucyj ubezpieczeń społecznych obliczyła, **że majątek tych instytucyj** przekroczył już w r. 1932 — 1134000.000 Znaczna część tego majątku to kapitały ubezpieczeń długoterminowych.

W r. 1933 nastąpił dalszy wzrost tego majątku, wskutek wprowadzenia w życie emerytalnego ubezpieczenia w b. zaborze rosyjskim i austrjackim.

Można nabyć samochód za 300 zł.

Związek właściciel dorożek samochodowych w Warszawie notuje fakty sprzedaży wozów przez swych członków i nabywanie przez nich dorożek konnych. Suma sprzedażna dorożek samochodowych spadła niepomiernie. Można je już nabyć za 300 — 400 zł., a na t. zw. szmelc już nawet za 100 zł.

Obroty dorożek samochodowych, któ re przed laty dochodziły do 100 zł. dziennie, obecnie wahają się od 6 — 12 zł. dziennie.

Gorzej jeszcze przedstawiają się stosunki we Lwowie, gdzie kierowca dorożki samochodowej ledwie zarobi na suchy kawałek chleba. Ostatnio zamknięto we Lwowie Związek Transportowców i ta jedyna organizacja, która reprezentowała interesy dorożek samochodowych swą nieczynnością i z powodu zwinięcia swych agend zapomogowych dla bezrobotnych szoferów, jeszcze bardziej sytuacje pogorszyła.

Czy instytucje samorządowe mają informować o płatnikach podatków?

Na podstawie nowej ordynacji podatkowej wszelkie instytucje samorządowe, bankowe, oszczędnościowe i t.d. **mają na żądanie władz skarbowych dostarczać informacyj o stanie majątkowym i o dochodach poszczególnych płatników.**

Nowe rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy, które ma się ukazać w najbliższym czasie przewiduje, że określenie „samorządowe“ oznacza zarówno instytucje samorządu terytorjalnego jak i gospodarczego. Zatem zarówno izby przemysłowo - handlowe jak i izby rzemi ślnicze miałyby obowiązek dostarczania informacyj o poszczególnych firmach.

Taki stan rzeczy stwarzałby pod wieloma względami sytuację dla wspomnianych organizacyj samorządu gospodarczego niepożądaną. Toteż **Izby przemysłowo - handlowe** wystąpiły obecnie do ministra skarbu z prośbą **o wyjęcie ich z pod działania wspomnianego artykułu** ustawy o ordynacji podatkowej.

Poziom najniższy, dotąd nienotowany

Według „Wiadomości Gospodarczych“ (nr. 19 z dnia 18 sierpnia br.) organu **Izby Handlowo - Przemysłowej we Lwowie** „ceny eksportowe produktów naftowych osiągnęły w miesiącu sprawozdawczym (lipcu 1934 r.) poziom najniższy, **nigdy dotąd nie notowany.** W związku z tem oraz z innemi czynnikami, hamującemi ekspansję eksportową, sytuacja polskiego przemysłu naftowego w eksporcie była **wysoce niekorzystna.** Wzrastające zapasy produktów w pierwszym rzędzie olejów smarowych w rafinerjach, stanowiły bolączkę polskiego przemysłu naftowego, a możliwości zbytu w eksporcie **kurczyły się niemal z każdym dniem. Eksport** produktów naftowych do Niemiec był praktycznie, ze względu na istniejące tam utrudnienia dewizowe **zupełnie niemożliwy...**

W miesiącu sprawozdawczym eksport parafiny **zmniejszył** się w porównaniu z miesiącem ubiegłym o 21 proc.

Jak więc widzimy sytuacja w przemyśle naftowym jest **zgoła nieradosna,** a ocena jaką zanotowała lwowska Izba Przemysłowo - Handlowa nie różni się od tej, którą podaliśmy przed kilku dniami.

Do sytuacji tej dołączy się jeszcze obniżka nafty o 20 proc.

Czy stać rzemieślnika na takie taksy

Wśród licznych narzekań, jakie otrzymaliśmy w formie listów na obecną dolę **rzemieślnika** w Polsce znajduje się również narzekanie pod adresem taks, jakie rzemieślnik składa w formie haraczu egzaminacyjnego na rzecz Izb Rzemieślniczych. **Dawniej** uczeń rzemieślniczy wstępując na naukę rzemiosła składał na rzecz cechu 10 zł, a gdy się wyzwalał ponownie 20 zł na cech i 5 zł na egzamin.

Obecnie składa 10 zł na cech, 20 wpisowego a w czasie egzaminu na rzecz Izby 32.50 zł. Z tych 32.50 zł przewodniczący komisji egzaminacyjnej otrzymuje 3 zł, dwu egzaminatorów po 2.50 zł, razem 8 zł. resztę tj. około 24 zł. nektuje **Izba Rzem.**

Za **egzaminy mistrzowskie** opłaca rzemieślnik na rzecz Izby 90 zł, a tylko w drodze wyjątkowych obniżek 60 zł. Z taksy tej trzech egzaminatorów otrzymuje 12 zł, reszta tj. **78 zł idzie na** Izbę. Czy zdaje sobie władze sprawę z tego, **że przy dzisiejszej nędzy** jaka toczy rzemiosło 90 a nawet 60 zł. jest dla rzemieślnika **majątkiem.** A przecież egzaminom towarzysza różne akcesorja, które w tę wysoką taksę jeszcze bardziej podnoszą. Czas więc pomyśleć o rewizji stawek uczniowskich, czeladniczych i mistrzowskich. Tego domaga się ogół rzemiosła.

Za informacje 5 gr.

Ministerstwo Skarbu ustaliło w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych taryfę opłat, jaką uiszczać będą Urzędy Skarbowe przy zasięganiu informacyj o płatnikach w wydziałach ewidencji ludności gmin. Urzędy podatkowe opłacać będą 5 gr. za każdą informację uzyskaną o płatnikach w gminach.

Dolar i waluty

Bank Polski płacił za dolary 5.16—5.17 zł. Giełda prywatna 5.19 zł. Dolary złote notowano 8.92—8.94 zł., funty szterl. 26.48—26.50 zł., frank franc. 34.93 zł., frank szwajc. 1.72 zł., frank belg 24.66 zł. gulden holend. 3.58 zł., korona czeska 22.00 zł., lej rum. 40.00 zł., lir włoski 45.80 zł., marka niem. 2.00 zł., szyling austr. 99—99 i pół zł., rubel złoty 45.80—46.00 zł.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda nabiałowa

(Ceny w detalu)

Masło: w hurcie formowane zł. 2,50, w hurcie blok zł. 2,30, w detalu formowane zł. 2,80, w detalu blok zł. 2,60. Ser trapistów 1 kg. — 2,40 zł. Ser tylżycki 1 kg 2,40 zł. Ser ejdamski 1 kg. 2,60 zł., Kopa jaj zł. 2,60 sztuka 5 gr. Bryndza 1 kg. 2,80 zł. Mleko w hurcie 1 l. 16 gr. w detalu 1 l. 18 gr.

Giełda warszawska.

Warszawa. 22. VIII. 1934

3 proc. poż. budowlana	44·—
4 proc. poż. inwestycyjna	—·—
4 proc. poż. inwest. seryjna	—·—
5 proc. poż. konwersyjna	64·30
5 proc. poż. kolejowa	58·75
6 proc. poż. dolarowa	68·—
4 proc. poż. dolarowa	53·60
7 proc. poż. stabilizacyjna	68·13
10 proc. poż. kolejowa	—·—

Waluty i dewizy

Belgja	124·15	Praga	21·97
Gdańsk	173·10	Stackholm	—·—
Holandja	358·35	Szwajcarja	172·67
Londyn	26·51·	Włochy	45·42
N. Jork	5·20 7	Berlin	209·—
Paryz	34·89·		

Giełdy zagraniczne

Londyn. 22. VIII

N. Jork	5·09·	Zurych	15·38
Paryż	76·09	Praga	121·12
Berlin	12·69·5	Budapeszt	
Amsterdam	7·40·75	Bukareszt	
Bruksela	21·38·	Wiedeń	26·96
Rzym	58·50	Warszawa	26·62

Paryż. 22. VIII

Londyn	76·10·	Praga	63·—
N. Jork	14 95·5	Bukareszt	15·—
Bruksela	356·10	Wiedeń	
Rzym	130·20	Berlin	6·02
Zurych	495·	Warszawa	
Amsterdam	1027·75		

Kurczęta

(nowelka z francuskiego)

— Ach, ty leniu przebrzydły! Znowu naczynie nie pomyte!

— Tak, proszę pana...

— A ten twój fartuch! Brudny, wysmarowany, aż wstyd!

— Tak, proszę pana...

Abelin, właściciel oberży „Pod zielonem jabłkiem“, stracił już panowanie nad sobą. Chwycił swą służącą, Alicję, za ramiona i potrząsając nią brutalnie, krzyczał:

— Jeśli nie przestaniesz z tem twoiem „tak, proszę pana“... wyrzucę cię z miejsca. Rozumiesz?

— Tak, proszę pana...

W ostatecznej pasji podniósł groźnie pięść. Opamiętał się jednak:

— Ruszaj do gości, słyszysz? Gadać do ciebie to tak jak do muru.

Alicja stała, z rękami opuszczonemi, z miną głupkowatą, wpatrzona w Abelina...

— No, idziesz wreszcie? — ryknął Abelin.

Drgnęła i wyszła śpiesznie z pokoju. Po chwili zjawiła się przed „gośćmi“. Było ich dwoje: Gaston i Antonina. On malutki, zasuszony, z wystającemi zębami. Ona, kobieta jeszcze młoda, wymalowana i wyperfumowana. W chwili, gdy Alicja podała przekąski i odeszła, Antonina pochyliła się do swego towarzysza:

— Widziałeś tę dziewczynę?

— Przyznam ci się, że nie zwróciłem na nią uwagi.

— Naturalnie. Przypatrz się tylko, jak ona wygląda, napewno płakała. Jestem przekonana, że gospodarz ją maltretuje.

Umilkli, bo z oddali doleciały ich odgłosy gwałtownej sprzeczki. Abelin krzyczał coś z gniewem, służąca odpowiadała mu cienkim, płaczliwym głosem.

— Słyszysz? — szepnęła Antonina.

Nagle rozległ się donośny trzask wymierzonego policzka.

Antonina aż podskoczyła na krześle:

— Bije ją, ten potwór! Nie można na to pozwolić! Przecież to prawie dziecko jeszcze... najwyżej dziewiętnaście lat...

Urwała, bo w uchylonych drzwiach stanęła Alicja, niosąc butelkę z winem. Na jej bladej twarzy widniały wyraźne zaczerwienione pręgi.

— Proszę państwa... wino... Kurczęta przyniosę za chwilkę.

— Dobrze, moje dziecko, — odparła łagodnie Antonina. Postawiła wino na stole i wyszła, ocierając ukradkiem łzy.

— Cóż to za bydlak! — zauważyła Antonina z oburzeniem.

Rozmowa się jakoś nie kleiła... W sieni rozległy się ciężkie, nieregularne kroki. Weszła Alicja, niosąc na półmisku kurczęta. Ponieważ stół był zastawiony przystawkami, postawiła półmisek na kominku. Sama stanęła cichutko w kącie, ze wzrokiem wbitym w ziemię. Musiała być zgłodniała, gdyż z lubością wciągała w nozdrza miły zapach pieczonych kurcząt. Pierś jej falowała coraz szybciej.

I nagle, nie panując już nad sobą, porwała z półmiska największy kawałek kurczęcia i poczęła żarłocznie jeść. Gryzła mięso szybko, szybko, jak zgłodniałe zwierzę, które boi się, by mu nie wyrwano zdobyczy.

Gaston i Antonina przyglądali się tej scenie z nieopisanem zdziwieniem.

Nagle — lekkie pukanie do drzwi. Wchodzi Abelin, słodko uśmiechnięty, w ukłonie:

— Jakże państwu smakują kurczęta?

W tej chwili wzrok jego pada na Alicję:

— A to co znaczy? Czyś ty oszalała? — wybuchnął. — Wynoś mi się stąd natychmiast!

— Bardzo państwo przepraszam, — zwrócił się do Antoniny. — Coś podobnego! Myślałby kto, że ją głodzę! Naprawdę, to niesłychane!

Alicja stała pod ścianą, szlochając cicho. W ręku trzymała kurczowo ów nieszczęsny kawałek kurczęcia.

— Wstydź się pan, doprawdy! — wybuchnęła Antonina. — To skandal! Głodzi pan biedną dziewczynę...

— Dobre sobie! — odparł ze zniecierpliwieniem. — Więc mam moją służbę karmić kurczętami? Proste jedzenie jej nie smakuje... to nie na jej delikatne ząbki... A potem porywa jedzenie gościom!... Alicjo, nie masz już u mnie co robić! Zabieraj swoje manatki i wynoś mi się stąd natychmiast!

— Daj pan spokój! — wmieszała się Antonina. — Biedna dziewczyna zapomniała się... trzeba być wyrozumiałym. Nie wydali jej pan, prawda? Bardzo o to proszę!

— Ha... skoro państwo się za nią wstawiają, — odparł Abelin zrezygnowanym tonem. — Życzenia moich gości są dla mnie rozkazem...

Alicja płakała cicho, zasłaniając twarz fartuchem.

— No, na cóż jeszcze czekasz? Ruszaj do roboty! — zgromił ja Abelin.

Antonina wkładała kapelusz. Gaston płacił rachunek. Korzystając z tego, że towarzyszka jego stała odwrócona tyłem, wsunął nieznacznie w rękę biednej Alicji banknot 50-frankowy.

— Dziękuję, bardzo dziękuję, — szepnęła rozglądając się po pokoju wystraszonym wzrokiem. — Tylko niech pan nic nie mówi memu panu, boby mi je zabrał.

Kiedy znaleźli się w samochodzie, Antonina przytuliła się do Gastona:

— Nie mogę zapomnieć o tej biedaczce. Musimy zaglądać tu co pewien czas, aby zobaczyć, co się z nią dzieje.

Po chwili dodała z tajemniczym uśmiechem:

— Przyznam ci się w sekrecie, że dałam jej 50 franków. Nie gniewasz się chyba o to, prawda?

A w oberży „Pod zielonem jabłkiem“ Abelin mówi do Alicji:

— Dużo dziś dostałaś?

— Wszystkiego sto franków, — odparła.

— Dobre i to. Ale uważaj, że teraz jakoś gorzej grasz tę komedję głodu. Widocznie zanadto objadłaś się poprzednio.

Alicja wybuchnęła głośnym śmiechem:

— No, no, tylko się nie złość, mój stary!... Ale coprawda, to ta parka wygląda mi na sknerów... Ci, co tu byli wczoraj, kazali sobie podać drugą porcję kurcząt.

Tłum. K. Rychłowski.

O Habsburgach nie mówiono we Florencji...?

FLORENCJA 21. 8. (PAT) Szef biura prasowego Ciano oświadczył przedstawicielom prasy międzynarodowej, że po konferencji premjer Mussolini powrócił do sztabu generalnego manewrów w Scarperia, zaś kanclerz Schuschnigg udał się na przejażdżkę do San Giminiano. Gość austrjacki powrócił następnie do Florencji, zaś w nocy odjedzie do Genui.

Ciano zaprzeczył z całą stanowczością pogłoskom, wedle których Schuschnigg miałby się spotkać w Viareggio z b. cesarzową Zytą. Sprawa Habsburgów, podkreślił Ciano, nie była wcale tematem rozmów między Mussolinim i Schuschniggiem.

Dalej Ciano zaznaczył, że **sprawy wojskowe nie były omawiane w czasie konferencji.** Na pytanie, czy wynikiem dzisiejszej konferencji mogłoby być zawarcie nowego paktu bezpieczeństwa między Włochami i Austrją, Ciano odpowiedział, że **z tekstu komunikatu urzędowego nie wynika, by pakt taki miał być zawarty.**

FLORENCJA, 21. 8. (PAT). Włoski podsekretarz stanu spraw zagranicznych Suvich w wywiadzie, udzielonym korespondentowi PAT-a, oświadczył m. in., że w związku z rozmowami odbytemi przez kancl. Schuschnigga z Mussolinim **nie przewiduje zawarcia nowego paktu między Włochami a Austrją, ponieważ stanowisko Włoch, które gotowe są zawsze bronić niepodległości Austrji, jest dostatecznie jasno sformułowane.**

Na uwagę korespondenta, że problem austrjacki mógł doznać komplikacyj i ulec pewnym zmianom w związku z wypadkami z 25 lipca, min. Suvich oświadczył, **że rząd włoski już dawniej przewidywał możliwość puczu narodowo-socjalistycznego w Austrji i w przyszłości rząd włoski postępować będzie zależnie od okoliczności.** Suvich jest jednak zdania, że sytuacja w Austrji doznała wybitnego uspokojenia. Podsekretarz stanu zaznaczył dalej, że **sprawa Habsburgów jako nieaktualna, nie była poruszana w rozmowie Schuschnigga z Mussolinim.** Schuschnigg w drodze do Genui przejeżdżać będzie zapewne przez Viareggio, **nie ma on jednak zamiaru rozmawiać z b. cesarzową Zytą.** Na pytanie, czy przewidywana jest w najbliższym czasie wizyta włoska we Wiedniu, Suvich odpowiedział przecząco.

Amb. Chłapowski u min. Pietri'ego

PARYŻ 21. 8. (PAT) **Kierujący w nieobecności min. Barthou ministerstwem spraw zagranicznych min. marynarki Pietri, przyjął dziś amb. Chłapowskiego i odbył z nim dłuższą konferencję.**

Obroty handlowe angielsko-polskie

LONDYN 21. 8. (PAT) Wedle ogłoszonej ostatnio oficjalnej statystyki handlu zagranicznego Anglji, ogólny import do Anglji w pierwszem półroczu br. wyniósł 362,197.784 funtów szter., ogólny eksport 189,703.785 funtów, oraz ogólny reeksport 29,016.210 funtów. W tym samym okresie czasu **Anglja importowała z Polski towarów na ogólną sumę 3,582.427 funtów, eksportowała zaś do Polski za 1,332.050 funtów oraz reeksportowała za 753.451 funtów.** W porównaniu z pierwszem półroczem ub. roku **obroty towarowe polsko - angielskie wykazują znaczny wzrost.**

Poprawa kursu polskich pożyczek

NOWY JORK, 21. 8. (PAT). Kurs polskiej 7-procentowej pożyczki stabilizacyjnej znowu podniósł się, dochodząc do $117^{3}/_{4}$ w odsetkach nominalnej wartości. Również i inne pożyczki polskie, jak dillonowska, dolarowa, warszawska i śląska, wykazują poprawę kursu.

Ilu Żydów uciekło z Niemiec?

LONDYN 21. 8. (PAT) Korespondent Reutera donosi z Genewy, że na konferencji żydowskiej, jaka się tam wczoraj rozpoczęła, statystyk żydowski Jakób Leszczyński, oświadczył, iż wskutek prześladowań ze strony narodowych socjalistów, **zbiegło z Niemiec od czasu dojścia do władzy hitlerowców prawie 70.000 Żydów.** Leszczyński oświadczył pozatem, że chociaż sytuacja Żydów w Europie wschodniej jest pod względem politycznym lepsza niż w Niemczech, to jednak **pod względem gospodarczym przedstawia się ona bardzo źle ze względu na katastrofalną wprost pauperyzację mas w tych krajach.**

Prof. Schmidt nie przyjedzie na kongres

MOSKWA 21. 8. (PAT) **Prof. Schmidt w ostatniej chwili zaniechał wyjazdu na kongres, natomiast delegat sowiecki odczyta referat prof. Schmidta na temat sowieckich badań arktycznych.**

Zmiana sytuacji politycznej w Hiszpanji

Partja ludowo-agrarna odmówiła rządowi poparcia

MADRYT 21. 8. (PAT) **Przywódca partji ludowo - agrarnej Gil Robles oficjalnie i zakomunikował premjerowi hiszpańskiemu Samperowi, że partja ludowo - agrarna odtąd nie będzie popierać rządu. Zdaniem kół madryckich, zerwanie zawiadomienie o powyższem zasadniczo zmieni obecną sytuację polityczną w Hiszpanji.**

Aresztowanie 12 burmistrzów

SAN SEBASTIAN 21. 8. (PAT) Hiszpańskie władze rządowe przeszkodziły odbyciu się zebrania członków komitetu międzyprowincjalnego, zorganizowanego z inicjatywy mera miasta San Sebastian. **Policja aresztowała 12 burmistrzów i wielu radców poszczególnych rad miejskich, jak również burmistrza San Sebastian.** W obronie rozwiązanego zebrania, które nosiło charakter wybitnie separatystyczny i antyrządowy, zebrał się tłum manifestantów, którzy wznosili okrzyki na cześć komitetu i aresztowanych radnych. **Władze bezpieczeństwa demonstrujący tłum rozproszyły, aresztując 4 manisfetujących księży.**

Armja sowiecka na Dalekim Wschodzie gotowa do wojny z Japonją

PARYŻ 21. 8. (PAT) „Journal des Debats" zamieszcza dziś artykuł swego korespondenta ryskiego, w którym ten porusza sprawę armji sowieckiej na Dalekim Wschodzie. Autor artykułu oświadcza, że Sowiety zaniepokojone działalnością Japonji, postanowiły już w roku 1929 zreorganizować swą armję na Dalekim Wschodzie.

Armja ta po 5 latach prac organizacyjnych obecnie jest zmotoryzowana i zaopatrzona w nowoczesny sprzęt wojenny, liczy 7 dywizyj, z których 3 stacjonowane są między Władywostokiem a Charbinem. Każda dywizja posiada 10 bateryj artylerji. Cała armja posiada około 5.000 dział, w znacznym stopniu zmotoryzowanych, nadto ok. 400 lekkich czołgów i 100 ciężkich. Armja ta rozporządza dalej 400 samolotami myśliwskiemi, 50 ciężkiemi aparatami do bombardowania. Eskadry samolotowe mogą odbyć raid do Tokio i zpowrotem na Syberję.

Główna baza znajduje się w Irkucku, a produkty niezbędne do wojny chemicznej wytwarza się w Kemerowie. Sowiety dbały też o uniezależnienie armji daleko - wschodniej. To też armja zaopatrzona jest w prowianty z miejscowych kołchozów i posiada **swój własny przemysł wojenny.** Na czele **armji stoi gen. Blücher, osoba jego budzi obecnie obawy wśród kierowniczych sfer politycznych Moskwy,** co uzasadnione jest już choćby awanturniczą przeszłością tego generała, który 4-krotnie zmieniał nazwisko i przechodził awanturnicze koleje w swem życiu.

Wolą lot do stratosfery od wywiadów

Szczegóły pobytu prof. Cosynsa w Jugosławji

BIAŁOGRÓD, 21. 8. (PAT). Pisma przynoszą szereg zabawnych szczegółów o lądowaniu balonu prof. Cosynsa. **W ciągu wczorajszego dnia włoska Petrovci przeszła prawdziwy najazd dziennikarzy, którzy obiegali gospodę, gdzie znajdował się uczony belgijski. Natarczywość dziennikarzy skłoniła van der Elsta do powiedzenia: To jest o wiele przykrzejsze, niż lot do stratosfery.**

Jeden z dziennikarzy angielskich **przesunął pod drzwiami pokoju Cosynsa telegram swego naczelnego redaktora, nakazujący mu zdobycie wywiadu z profesorem Cosynsem choćby za cenę życia.** Cosyns odpowiedział na to lakonicznie: **Telegram jest b. wzruszający; gdy tylko się ogolę, przyjdę.**

Według ostatnich wiadomości z Lubiany, Cosyns i Elst przybyli tam dziś wczesnym rankiem. **Obaj witani byli po drodze przez ludność entuzjastycznie.** Z powodu opóźnienia przybycia uczonych przygotowane w Lublanie uroczyste przyjęcie na ich cześć odłożono do dnia dzisiejszego. **Cosyns otrzymał szereg telegramów gratulacyjnych, m. in. od króla belgijskiego Leopolda.**

Zuchwały rabunek pół milj. dolarów

BROOKLYN (stan N. Jork), 21. 8. (PAT) **Dziś banda złożona z 15 opryszków dokonała niezwykle zuchwałego napadu w** biały dzień na auto pancerne pewnego towarzystwa, **przewożące blisko pół miljona dolarów. Bandyci niespodzianie otoczyli samochód i otworzyli ogień z karabinów maszynowych, poczem, sterrorzowawszy w ten sposób obsługę samochodu, zrabowali pieniądze.** Całe to zajście trwało około pół godziny i odbyło się na oczach licznych świadków, robotników i urzędników fabryki, koło której **przejeżdżał samochód.**

Dalsza zwyżka marki

WARSZAWA 21. 8. (PAT) Dziś nastąpiła **dalsza zwyżka marki niemieckiej. Na wszystkich giełdach europejskich zwyżka ta była, w porównaniu z notowaniami wczorajszemi, dość znaczna.** W Warszawie dewiza berlińska zwyżkowała z **208.25 na 211,** w Paryżu z 5.95 do 6.02, w Zurychu z 120.30 do 121.30, w Londynie z 12.77 do 12.64 i pół. **Tak wysokiego kursu marki niemieckiej nie notowano oddawna.**

Dolar utrzymał się na poziomie notowań poniedziałkowych. W Warszawie przekaz telegraficzny na N. Jork **notowano po identycznym kursie 5.22 i 3/4, a czek 5.21 i 1/4.**

Proces Krzywoszewskiego w październiku

WARSZAWA 21. 8. (tel. wł. G) Sąd okręgowy wyznaczył **na dzień 4 października termin rozprawy przeciw byłemu dyr. teatrów miejskich Stefanowi Krzywoszewskiemu** skazanemu w pierwszej instancji w sądzie starościńskim na 3 miesiące aresztu za przetrzymywanie pensji pracowników.

Rezultaty z XXXIV dnia wyścigów konnych we Lwowie

Gonitwa pierwsza z przeszkodami. Nagroda 500 zł. 1) og. „Ellis" p. J. Bukowskiego; 2) kl. „Córa Beja" stajni „Chorobrów"; 3) og. „Gaduła" p. St. Rozwadowskiego. Tot. zw. 7.

Gonitwa druga. Nagroda 1.400 zł. 1) „Faustyna" p. Jerzego hr. Potockiego; 2) „Flamenco" p. Józefa hr. Potockiego; 3) „Agawa" p. W. ks. Czartoryskiego Tot. zw. 6.

Gonitwa trzecia. Nagroda 500 zł. 1) „Struna" p. W. hr. Pinińskiego; 2) Dalja" p. Jerzego hr. Potockiego; 3) „Liverpool" Grona Ofic. 19 p. uł. Tot. zw. 6.50, fr. 7, 33.50.

Gonitwa czwarta. Nagroda 1.400 zł. 1) „Perkun" p. R. ks. Sanguszki; 2) „Michałowiec" stajni „Osęk"; 3) „Menelik" p. W. Kołaczkowskiego. Tot. zw. 5, fr. 5.50, 8

Gonitwa piąta Nagroda 600 zł. 1) „Farina" pp. W. hr. Pinińskiego i E. ...wnackiego; 2) „Parthenic" stajni „Jawidz"; 3) „Toruń" p. J. Skólimowskiego Tot. zw. 7.50, fr. 7, 19.

Gonitwa szósta z płotami. Nagroda 600 zł. 1) „Emigrant" Koła Sportowego 6 p. a. c. 2) „Romanelli II." p. W. Zgorzelskiego; 3) „Atylla" p. E. Tudzińskiego. Tot. zw 9, fr 6, 6, zwrot 5.05.

Gonitwa siódma. Nagroda 600 zł. 1) „Lorenzo" stajni „Hrehorów"; 2) „...rion" stajni „Osęk"; 3) „Kalina II." p. H. Wojtowiczowej. Tot. zw. 16, fr. 10, 23

Gonitwa ósma. Nagroda 600 zł. 1) „Gracia" Grona Ofic. 13 D. A. K.; 2) „Bantam" stajni „Osęk"; 3) „Lancelot" p. S. Królickiego. Tot. niepodano.

Kronika telegraficzna

BERLIN. Jak się dowiaduje jedna z agencyj amerykańskich, b. kronprinc i jego żona, oraz wielu członków domu Wittelsbachów nie skorzystało z prawa głosowania podczas plebiscytu. **Natomiast zarówno gen. Ludendorff, jak kardynał Faulhaber oddali swe głosy.**

REJKJAWIK (Islandja). Angielski lotnik Grierson odleciał dziś rano w kierunku Grenlandji. Celem lotu jest Kanada.

BERLIN. Korespondent Niem. Biura Inf. w Paryżu donosi, **że przewodniczący komisji rządzącej Zagłębia Saary Knox przybył do Vittel w Lotaryngji, gdzie spotka się z b. ambasadorem brytyjskim w Paryżu, lordem Tyrrellem.**

BERLIN. Zawiązała się tu nowa **pogańska sekta religijna pod nazwą „Nordyckie zrzeszenie religijne",** które opiera się na nordyckich wierzeniach panteistycznych, odrzucając wszelkie idee o zbawieniu w życiu pozagrobowem.

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

Interesy handl.

Potaniały
KARNISZE najmodniejsze, RAMY do obrazów i robót ręcznych, SZYBY i LUSTRA szlifowane. OSTERMAN, Lwów Piłsudskiego 11 obok Asnyka tel. 65-86. 1358

Spólnik (czka)
reprezentatywną, wiek średni do pierwszorzędnego — pewnego przedsiębiorstwa handlowego z kapitałem 1.500 — 2.000 zł. natychmiast potrzebny prosperite bezwzględnia pewna. Listy Kurjer, Lwów, Zimor. 10. „Generalne Zastępstwa". 24051

Sprzedaże

Motocykle
nowe „F. N." „Norton" „Sarolea" „Raleigh" oraz używane, wszelkie części motocyklowe, rowery, artykuły tenisowe poleca Autosport, Lwów, Słowackiego 2. 773

Dereń
6 zł., pomidory zł. 4·50, miód majowy 14 zł. wysyła 5 kg., opakowanie franco pobraniem „Słońce" Zaleszczyki. 23564

Płaszcz
krymski pierwszorzędny okazyjnie do sprzedania, Meszumański Lwów, Boimów 1. 24180

Sprzedam
prawo nadbudowy willi komfortowej. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „22". 24171

Bydło
Simentalskie sprzedam na chów. Rozwedowska, Bukaczowce. 24176

Fortepian
koncertowy Wirtha okazja sprzedam. Lwów, Kościuszki 20/1 24192

Kluby
skórzane okazyjnie sprzedam. Lwów, Kościuszki 20|1. 24193

Lustro
duże okazyjnie sprzedam. Schulberg Lwów, Trzeciego Maja 7, sklep. 24194

Do bridża
blaty pokryte suknem sprzedam Jamiński Lwów, Szajnochy sklep. 24195

Nie wyrzucajcie
Swoich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródła, Firma SANDKER. Wytwórnia mebli i tapicernia. Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędnego gatunku. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne. Otomany, Bufalki. Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłatach.. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów. L. Sapiehy 34. 24?

Automobiliści
Motocykliści, Warsztatowcy, kupujcie tłoki, pierścienie, bolcy, wentyle w składzie fabrycznym. Składnica Open MICHELIN Lwów, Pasaż Mikolascha tel. 639. Wszystkie wymiary stale na składzie. 976

„Centrozbyt"
Lwów, Boimów 4 sprzedaje ziemniaki 5·85, miód pszczelny gwarantowany 1 kg. 1.75. 888

Sól
żołądkowa usuwa zgagę, neutralizuje kwasy żołądkowe. Wyrób i skład: Apteka Mikolascha, Lwów, Kopernika 1. 1078

Parcela
400 sążni przy głównym gościńcu, 20 minut od rogatki Janowskiej — bez obciążeń — sprzedam tanio. Łask. zgłoszenia do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 „Parcela". 24061

Parcela
400 sążni przy głównym gościńcu, 20 minut od rogatki Janowskiej bez obciążeń — sprzedam tanio. Lwów, Kordeckiego 7 m. 2. 24070

Parcela
południowa okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia Jan Szydlak Lwów, Zadwórzańska 124. 24108

Mieszkania

W tej rubryce
umieszczamy ogłoszenia o wolnych mieszkaniach oraz poszukujących mieszkań — do 10 słów 2 razy bezpłatnie. 18966

Szukam
pokoju bez mebli przy rodzinie katolickiej I p. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „P. M.". 24196

Pokój
kuchnia, przedpokój, półkomfort parter wynajmę rządowcom. Lwów, Grochowska 27. 24187

2 duże
pokoje kuchnia do wynajęcia. Lwów, św. Antoniego 1. 2418?

Urzędnik
państwowy (3 osoby) poszukuje 2 pokoje i kuchnię z komfortem w pobliżu śródmieścia. Listy do Admin. za legit. Nr. 2231a. 24185

Poszukuję
5-pokojowego mieszkania z pełnym komfortem w dzielnicy VI-ej. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Bardzo solidny". 24182

Mieszkanie
2-pokojowe komfort 2 balkony Lwów, Boczna Kulparkowska 8 zaraz. 24181

4 pokoje
frontowe słoneczne półkomfort przedpokój. Lwów, Poleczyńska 2 oglądać między 2—6. 24177

Modrzejewskiej 16
Boczna Listopada Lwów, 3 pokoje pełnokomfortowe 3 piętra do wynajęcia. 24175

5-pokojowe
mieszkanie komfortowe. Lwów, Zacharjewicza 7 obok Techniki do wynajęcia. 24174

2 pokoje
przedpokój, kuchnia, komfort, słoneczna Mączna boczna 6 warunki drogerja Lwów, Batorego 30. 24170

4 wielkie
pokoje komfortowe przynależności I p. od września. Lwów, Grunwaldzka 5 tel. 48 38. 24168

Łyczakowska 46
Lwów, 4 pokoje, kuchnia, łazienka, gaz, elektryka, centralne ogrzew. gorącą wodą, wysoki parter zaraz do wynajęcia (zupełnie wyremontowane). Ewentualnie możliwy rozdział na: a) 2 pokoje z kuchnią, łazienką klozetem, pokojem dla służącej i spiżarnia; b) 2 pokoje z przedpokojem i klozetem również do najęcia. 24167

Do wynajęcia
chrześcijańskiej rodzinie 3 pokoje przedpokój łazienka kuchnia przy ul. Trzeciego Maja 4 dozorca wskaże. 24190

2 pokoje
kuchnia, komfort, dla bezdzietnych lub ze starszemi dziećmi. Wiadomość Filipówka 6 [boczna Torosiewicza]. 24044

2 pokoje
z kuchnią komfort Lwów, Gundalicza 5 (boczna Pasińskiego) do wynajęcia, od 1 września. Wiadomość u gospodarza od 10—13. G

1 pokój
i kuchnia, półkomfort, niski parter, słoneczne, suche. Wiadomość Filipówka 6 [boczna Torosiewicza]. 24045

1 pokój
i kuchnia do wynajęcia przy ul. Dwernickiego 6. B

Pokoje
kawalerskie, osobne, półkomfort Wiadomość Lwów, Filipówka 6 (boczna Torosiewicza). 2404?

Dwa pokoje kawalerskie
do wynajęcia od zaraz. Bliższa wiadomość Lwów, ul. Dwernickiego 6, u dozorcy. „G."

4 pokoje
kuchnia, komfort, do wynajęcia, czynsz zniżony Lwów, Romanowicza 11. 24060

Poszukuję
pokoju z kuchnią ewentualnie dwa pokoje z kuchnią w śródmieściu. Zgłoszenia Kurjer, Lwów Zimorowicza 10 pod „Urzędnik". U

Pokój
z alkową, łazienką, rechaud gazowym osobnem wejściem z klatki schodowej. Lwów, Kochanowskiego 95/4 12—17. 24066

2 pokoje
i kuchnia do wynajęcia. Bliższa wiadomość, Lwów, Dwernickiego 6 tel. 80-90. Oglądać można między godz. 3—5-tą popołudniu. B

Korzystne
dla lekarza 3 pokojowe mieszkanie do wynajęcia Lwów, Gródecka 30. 24090

2 pokoje
kuchnia, komfort, słoneczne, balkon I piętro, 1 września Lwów, Ostrołęcka 15 [boczna Potockiego]. 24097

2-pokojowe
mieszkania — komfort 1 września do wynajęcia. Lwów, Senatorska 5 14—17. 24102

Wiśniowieckich 1
Listopada 12, 5 pokoi pełnokomfortowych do wynajęcia. 24119

4 pokoje
przynależytości, komfort, centralne ogrzewanie, wysoki parter Lwów, Zimorowicza 19 Oglądać 4—6 — portjer wskaże 24178

3 pokoje
słoneczne kuchnia komfort do wynajęcia. Lwów, Senatorska 7 24130

4 pokoje
komfort i 2 kawalerskie Lwów, Sapiehy 16 do wynajęcia. 2413?

Mieszkanie
trzypokojowe, komfort park Kilińskiego, wiadomość Adwokat Latoszyński Lwów, Zygmuntowska 12. 24141

Poszukuję
mieszkania 4-pokojowego z komfortem słonecznego i ciepłego Listy „Urzędnik państwowy VI" Admin. Kurjera Lwów, Zimorowicza 10. 24143

Szukam
5—6 pokoi komfortowych parter lub niskie piętro ewentualnie willa. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „K. S.". 24145

Stancję
w suterenach tanio wynajmę. Zgłoszenia Filipówka 93e. 24147

Pokoje umebl.

Pobliże
Politechniki — pokoje, łazienka Lwów, Karpińskiego 7 parter. 24173

Słoneczny
umeblowany pokój osobne wejście do wynajęcia Lwów, Listopada 54a. 24179

Małego
pokoju nieumeblowanego lub skromnie umeblowanego z klatki poszukuje na godziny popołudniowe od 16—21 administracja czasopisma, najchętniej w dzielnicy I. Zgłoszenia z podaniem ceny do Admin. pod „Czasopismo". 24199

Pokój
dla studentki, słoneczny. Lwów, Miłkowskiego 9 m. 4. 24059

Słoneczny
kawalerski komfortowy pokój solidnemu. Lwów, Sapińskiego 10 drzwi 3 24093

Z klatki
elegancki pokój przy samotnej dla urzędnika. Lwów, Lenartowicza szesnaście mieszkanie czternaste. 24096

Pokój
umeblowany jednoosobowy Lwów Potockiego 30. 24098

Przyjmę
na mieszkanie. Lwów, Piekarska 20/II m. 8. 24099

Kulturalny
sposób ogłaszania wolnych pokoi umeblowanych — to ogłoszenie w dzienniku (w „Kurjerze" do 10 słów 2 razy bezpłatnie); oszpecanie miasta zapomocą lepienia kartek z ogłoszeniami na rynnach i murach domów jest niekulturalne i karalne według odnośnych rozporządzeń Prezydjum Zarządu miasta. 18967

Oficerska 32
Lwów. W kulturalnym domu pierwszorzędne pomieszczenie dla akademika lub starszego ucznia gimn. 24100

Poszukuję
pokoju niekrępującego z utrzymaniem. Listy do Administracji „Profesor gimnazjalny". 24114

Urzędnik
poszukuje od zaraz pokoju umeblowanego na dwie osoby. Zgłoszenia z dokładnem podaniem ceny i warunków pod „Umeblowany". do Admin. Kurjera Lwów, Zimorowicza 10. 24117

Pokój
kawalerski z łazienką do wynajęcia od zaraz. Wiadomość Lwów, ul. Zdrowie 10. II piętro na lewo. G

Mały
umeblowany, łazienka, utrzymanie dla pewnej spokojnej osoby. Lwów, Marka 4/b. 2412?

Pokój
umeblowany, zaciszny, komfort, wynajmie gospodarz. Lwow, Czereśniowa 24129

Elegancki
pokój frontowy do wynajęcia. Lwów. Tarnowskiego 34 m. 2. 24131

Przyjmę
uczenice na stancję — fortepian — Lwów, Tarnowskiego 45 m. 5. 24134

Słoneczny
pokój umeblowany utrzymania, bez na stanowisku lub studiującym Lwów, Pułaskiego 5. 2413?

Pokój
dwuosobowy komfort, Lwów, Tarnowskiego 15 I p. drzwi 3. 24140

Pokój
z utrzymaniem dla 1—2 uczennic lub studentek wynajmę. Ewentualnie opieka i pomoc szkolna. Orzechowska Lwów, Marka 2 tel. 17-18. 24150

Garsoniera
dla kulturalnego Pana wygodnie urządzona Lwów, Zyblikiewicza 18 prawy parter. 24156

Pokój
umeblowany z przedpokoju utrzymanie. Lwów, Potockiego 69. 24164

Wyższy
urzędnik bardzo punktualny płatnik poszukuje pełnokomfortowego słonecznego ładnie umeblowanego mieszkania kawalerskiego, pożądana pierwszorzędna utrzymanie okolica ogrodów, parków, Listy z warunkami do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 „Wyższy urzędnik". 24183

Komfortowy
pokój 1—2 panienki zaraz przyjmę. Lwów, Sapiehy 51 drzwi 7. 24189

Pokój
osobne wejście, utrzymanie. Lwów, Zygmuntowska 11a/I 24205

Pokoje
eleganckie z luksusowym komfortem. willa Lwów, Kochanowskiego 93. 24200

Lokale

Do wynajęcia
chrześcijanom 3 lokale na spokojne warsztaty przy ul. Trzeciego Maja 4 w podwórzu dozorca wskaże. 24191

Poszuk. pracy

Natychmiast
zajmę się wychowaniem i uczeniem dziewczynki w domu kulturalnym i zamożnym. Wynagrodzenie — mieszkanie, utrzymanie. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Studentka WSHZ.". 24169

Gospodyni
sympatyczna, zajmie się gospodarstwem u samotnych osób, bardzo dobrze gotuje. Miejscowość obojętna — dom katolicki. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „M. G." 24197

Kucharka
w średnim wieku, uczciwa i pracowita, poszukuje miejsca do dworu lub na probostwie. Łask. listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „M P." 24198

Poszukuję
dozorcówki bez dopłaty — jedynie za samo mieszkanie — śródmieścia. Listy, Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Bezdzietni". 24172

Inteligentna
panna poszukuje jakąkolwiek posadę, chętnie na prowincję Listy do Administracji Kurjera. Lwów, Zimorowicza 10 pod „Pielęgniarka". 24184

Poszukuję
bezpłatnej praktyki biurowej Zgłoszenia pod „Janina", do Administracji Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10. 24188

Poszukuję
lekcji fortepianu, wymagana okolica Sapiehy. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, z podaniem warunków pod „O F." 24204

Repatrjant
bez środków do życia, posiadający liczną rodzinę udziela lekcyj i konwersacji niemieckiej, francuskiej, angielskiej, rumuńskiej. Listy „Repatrjant" Kurjer Lwów. Zimorowicza 10. 24043

Zdolny
rzemieślnik [ślusarz, kowal] brat znanego przemysłowca poszukuje jakiejkolwiek pracy. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Zdolny rzemieślnik". 24103

Polecam
dobrą, uczciwą, skromnych wymagań panienkę do dzieci. Była zajęta u mnie przez wakacje Jadwiga Gurska, Lwów, Chrobrego 10. 24154

Krawczyni
hafciarka, poszukuje pracy u 1-2 osób. Zna wszelkie prace domowe i kuchnię. Warunki b. skromne. Łask. zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10, pod „Praca dla dobrych ludzi". 24148

Wolne posady

Ogłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Młodzieniec
zdrowy i chętny do pracy, ze szkołą najmniej wydziałową — zostanie przyjęty do zawodowej nauki w handlu spożywczym. Kasprowicz i Wąsowicz w Stryju. 23994

Akademik
z prawa, zdolny, znajdzie pracę w Zakładzie XX. Zmartwychwstańców, Lwów, Piekarska 59. 24109

Służącą
do dziecka i wszystkiego przyjmę. Lwów, Hoffmana 11. drzwi 9 od 6—7. 24203

Na praktykę
ucznia przyjmie, Wirga, Lwów, ul Sienkiewicza 3. 24137

Chłopca
na posyłki własnym rowerem poszukuje Pogotowie Krawieckie Lwów, Kochanowskiego 2. 24158

Stenotypistę(kę)
ze stenografją, piszącego biegle na maszynie, przyjmie na okres 2 miesięcy wielkie przedsiębiorstwo na prowincji. Stałe zajęcie niewykluczone. Zgłoszenia z podaniem kwalifikacji, referencji i warunków pod „Przemysł" do Biura Ogłoszeń „Nowa Reklama". Lwów, Szajnochy. 24162

Kucharkę
młodą Polkę świadectwa z katolickich domów przyjmę. Lwów Sierpowa 7 m. 3 boczna Torosiewicza. 24165

Nauka

Wpisy
na kursa Kroju, Szycia i Modelowania przyjmuje Szkoła Krawiectwa Damskiego M. Kozłowska, Lwów, Akademicka 22, tel. 35-43. 24178

Kurs
klasy **Pierwszej Gimnazjalnej** dla uczniów, którzy nie zdali egzaminu wstępnego do gimnazjum powstaje. Wiadomość w Prywatnem gimnazjum im. **H. Jordana**, Lwów, ul. św. Mikołaja 16 1410

Do egzaminów
w zakresie gimnazjum za wszystkich przedmiotów przygot. oraz pomocy w nauce udzielam. Za wynik ręczę. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Germanista". 24 53

Student
Politechniki przygotowuje do egzaminu wstępnego na wydz. mechaniczny, chemiczny. opłata niska. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Pewność". 24110

Uzdrowiska

Horyniec - Zdrój
stacja kolejowa w miejscu, Kąpiele — Siarczane — Borowinowe. Wodoleczelnictwo wylecza skutecznie i szybko wszelkie choroby reumatyczne, kobiece, przemiany materji. Okolica lesista, — park — tenis — piękne wycieczki — kąpiele rzeczne — dancingi — kawiarnia muzyka zdrojowa. Pierwszorzędne pensjonaty zakładowe „Kalistówka" i „Aleksandrówka" wykwintnie urządzone. Sezon już otwarty! Korzystajcie z taniego Sezonu Wiosennego. Informacji udziela apteka W. Pana Dobrzańskiego we Lwowie oraz Dyr. Zakładu Zdrojowego Horyniec — Zdrój. 17120

Przed wyjazdem
na wywczasy zapewnijcie sobie mieszkanie w pensjonatach znanych Wam z ogłoszeń w „Kurjerze". Nie zapomnijcie również o zapewnieniu sobie regularnej dostawy „Kurjera". 18965

Morszyn
„LEŚNY GRÓD" najstaranniej prowadzony przez Myczkowską ceny zniżone, 3 tyg. pobyt z kuracją ryczałtem 220 zł. 1397

Worochta
Polski pensjonat „Perełka" — 22 komfortowych pokoi — wykwintna kuchnia warszawska — wytworne towarzystwo. Ceny konkurencyjne. 17255

Worochta
Wytworny 46 pokojowy hotel — pensjonat „Złoty Róg". Najpiękniejsze położenie, doborowe towarzystwo, wykwintna kuchnia, pokoje słoneczne werandowe, zdala od kurzu i gwaru. Obok plaża Prutu. 17256

Niemirów - Zdrój
Pensjonat „Zofjówka" wynajmuje z całem utrzymaniem 4 zł. 24072

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

PIOTR FREUCHEN 61

ESKIMOS

Autoryzowany przekład Ireny Łozińskiej

Czas mijał. Balk zmarzł w nogi. Musiał wstać i dreptać, by rozgrzać palce. Co za bydlę z tego sierżanta! To zresztą całkiem do niego podobne, do tego przełożonego! Make chce być dobrym kolegą! Ale w rzeczywistości konstabl jest dla niego niczem. To przecież jasne, że koleżeństwo jest dla niego tylko wyrachowaniem. Naturalnie znalazł Joego, wybudował dom i teraz leżą tam w cieple, a ja muszę siedzieć tu, na wietrze i śniegu, gdyż nie umiem budować domu. Doprawda, było to śmieszne, że dotąd nie nauczył się tej sztuki Eskimosów. „Ale nie daruję tego. Powiem Make'mu, że wniosę skargę na niego i zostanie zdegradowany. To mu się należy. Nie będę tu głodował. Zjem, ile tylko będę mógł, nietylko swoją rację“. Po tych słowach nastąpił czyn. Jadł i jadł bez miary.

Jedzenie ożywiło go. Ale żeby rozgrzać się, musi znaleźć się pod dachem. Ładna historja, on tu leży na wietrze i śniegu, a tymczasem Make obżera się w domu, gotuje doskonałą herbatę i smarzy gorące pampuchy; ale to nie potrwa długo. Jak tylko odpocznie trochę po jedzeniu, pojedzie z powrotem. Znowu zasnął. Jakże mu zimno było, gdy się obudził! Nogi bolały, końce palców piekły, a kolana były całkiem sztywne. Gdy wstawał, zaledwo mógł strząsnąć śnieg ze siebie. Co za głupota była, jechać tutaj na północ i przeżywać takie przygody! Przygody, o których przyjemnie jest marzyć, gdy siedzi się w domu pod piecem. Nie, teraz powróci do osady, a stamtąd do domu. Ale naprzód musi jechać do sierżanta i Joego, gdzie zapewne jest już również i Illubalik. Ci trzej siedzą tam w śniegowym domu, albo śpią. Albo nie, z pewnością objadają się teraz.

„Wstawać, psy! Musimy dalej jechać. Wyłazić ze śniegu!“ Kopnięciem podrywał każdego na nogi. Psy otrząsały śnieg ze siebie.

„Jazda dalej!“

Nie był pewny, w którą stronę jechać. Ale chciał jaknajprędzej opuścić to miejsce.

„Dalej, ty wielki, czarny niedołęgo! Rusz-że się kłapouchu!“

I sanie ruszyły z miejsca. Bat skierował psy na lewo. Cóż to szkodziło, że jedzie po kamieniach i płozy się psują. Chciał jaknajprędzej jechać dalej i jedzie.

Jak daleko i jak długo?

Tego nikt nie wiedział. A najmniej on sam. Psy się zmęczyły. Jechał coraz wolniej. Balk zapomniał o gniewie i myślał: „Nie pozostaje mi nic innego, jak tylko siąść i oczekiwać dnia. Dopiero wtedy będę mógł dojrzeć ich, albo oni mnie.

Ale mechanicznie popędzał psy dalej na lewo. Wlokły się coraz wolniej. Chciał usiąść i odpocząć trochę, gdyż znowu zaczęło mu być gorąco; szedł już dosyć długo za saniami; tak dobrze byłoby móc teraz odpocząć!

Psy lazły krok za krokiem. Nagle wstąpiło w nie życie. Co się stało? Nastawiły uszy i podniosły pyski. Zaczęły biegnąć.

Ha, nareszcie są blisko śniegowego domu. A przed nim z pewnością stoi sierżant i Joe.

Co za szybkość! Teraz nie potrzebował już biegnąć obok sani. Jednym skokiem znalazł się na nich i trzymał się silnie, gdyż psy biegły galopem.

Nagle stanęły i zbiły się w kłębek. Wszystko dziesięć. W ciemności nie mógł dojrzeć wejścia do domu śniegowego. Ale musi tam być. Zlazł z sani i podszedł do psów, by zobaczyć, co zwęszyły.

„Co? To ty, Balk? A gdzież Joe?“

„Joe? Nie widziałem go. Nie ma go przy tobie?

„Nie, ja biegłem. Biegłem, nie wiem dokąd i nie wiem, jak długo. Myślałem, żeś wrócił do Joego. Ach, jakże mi zimno!“

„Mnie również. Nie powinniśmy byli rozpoczynać podróży po tym kraju, nie umiejąc budować domów ze śniegu“.

„Masz rację, nie powinniśmy byli tego czynić. W dodatku opuścił nas Illubalik i Joe. Teraz musimy sami sobie radzić.“

Z trudem rozwiązali sznury i wyjęli skóry. Potem przewrócili sanie, by tworzyły lepszą ochronę i wleźli w swoje worki do spania, pełne śniegu. Głowy nakryli skórami, co chroniło ich od wiatru.

„Słuchaj Balk“, powiedział, uśmiechając się, Make. „Mnie się zdaje, że my obaj mamy być przedstawicielami władzy tu, na północy. Dobrze, że tutejsza ludność nie widzi w tej chwili naszej potęgi“.

Żadnej odpowiedzi. Niedługo potem zasnął i Make. Psy pokrył już śnieg.

XIII.

Małę gnębiła samotność. Choć sporo czasu minęło od dnia ucieczki Illubalika, nie widział dotąd żadnego obcego człowieka. Tęsknił za ludźmi, ale nikt nie odwiedził go, a on nie chciał jechać do nich. Powinni przyjść do niego. Nawet w czasie podróży, w dół, do zatoki, nie widział nikogo.

Spotkał go zawód. Myślał, że będzie wodzem wielkiej osady, a tymczasem wszyscy od niego uciekli. Rozkazywał tylko dwom kobietom i trzem chłopcom. Cóż z tego, że w jego domu panował wzorowy porządek i że upolował dużo zwierzyny? Nie odczuwał żadnej przyjemności. Pragnął towarzystwa. Ale samotność nie powinna go ugiąć. Upór i siła nim władały. Musi kiedyś zostać wielkim wodzem, wielkiej osady.

Upolował dużo fok, koni morskich i często brał chłopców swoich na łowy. A gdy wilki ukazały się w okolicy, nauczył ich swego sposobu polowania na nie.

c. d. n.

— Chwileczkę — chwileczkę! Zaszła pomyłka — ja też przyjechałem polować na kuropatwy, a nie na tygrysy. (Intrépide Paryż). S. F.

Wydawca: Mgr. D. Maciejko. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów, Mochnackiego 48. Odpow. red. Marjan Ostrowski